

مرغ شعرگذار

مُزدُور يعنى كسى كه در مقابل مُزد شرافت را از خود مى بَرَد دور
 دور برمى دارد كه من ام مرکزِ دایره و تمام سازهای دیگر
 من ام سازندهٔ صلح بین ساختمان‌ها اگر نباشد در کار مصالحی دیگر
 از من است كه نوزاد ازمنه‌ها زبان به گفتار باز مى گند
 و مکان‌ها شروع به رشد و شیرنوشی را آغاز مى گند
 نویسندهٔ این سطور کسی است كه گاه از دنده‌ی راسته "آدم"
 گاه از دنده‌ی راسته "حوا" زاده شده اما هم‌واره موضعی چپ داشته
 و با ملاخوری خداوار و با موظه‌ی زرد زاهدان کاری نداشت
 حتاً کمی هم سربه‌سر مُزدگیران و مَزدادِدان
 و "مزدک" و "مانی" ستیزان نگذاشت
 نویسندهٔ این سطور شرافت را به درونِ دایره برد
 مرکزِ جهان بودن هر انسانی را از بزرگ "پاپک" اش آموخته
 و دانسته دغدغه و بی‌قراری مرغ برای آن است كه شعری بگذارد
 و ناآرامی و اضطراب و عزلت شاعر برای آن كه تخمی
 پس بیا ای بچه‌ی سرگش ببیر بیا تا شیرت دهم من پلنگ‌ام
 بیا تا گُرزی برای کاشتن صلح و دوستی در مزارع علیه "تیمور لنگ" ات دهم

حالا دیگر زمان از کله‌ها مناره ساختن گذشته است باد هم به موافقات موقتی را نصیب سیب‌های بی‌کلاه کرد و است نصیب گلاب و گلاب‌هایی که حتا مزدوری گل‌ها را هم نمی‌کنند پس چه می‌کنند این بی‌شرافتان؟ این بی‌شرافتان فتنه‌انگیز خون را به جای آب در لوله شرشرده‌ند افتان و خیزان رونده دند به دند به جانب جladان و جانیانی که در کشتزارها آدم‌های ماشینی را می‌کارند و حوا را به تنفس هوای مصنوعی وامی‌دارند با این حساب به چه درد می‌خورد کتابی که در آن مرغان دانه‌دانه شعر را برنمی‌چینند و شاعران با آتشی از شرافت و روغنی از غرور با ادویه‌ای بی‌عداوت و عدالتی ضرب در سور در ماهی تابه‌ای ماه روی نیمرویی از صلح و دوستی و اکتشافی نیروهای پنهان زندگی را نمی‌پزند؟ (صلح و دوستی و اکتشافی که ساختمانشان سینه‌ی پنجه‌های خود را سخاوت‌مندانه

به اندازه‌ی پاکی‌ی پعناور دل آبی‌ی انسان‌های دریادل به اندازه‌ی عشق سرشار ستاره‌گانی با آینه‌های خوش گل به سوی یگانه‌گی‌ی بلند آینه‌ی فرزانه‌ای گشوده‌اند که در آن زلالی‌ی هر تصویر مرکز ذات فروتن تمام روزگاران و تمام گاهنامه‌هاست)

تمساحی که اشک‌ها را می‌بود

اشکی تو را خواب می‌بیند تو را میانِ نهالی شفته و رُسته
 خواهانِ رستگاری و رَستنِ نسرین و نسترن‌ها از خار و خرافه و خون می‌بیند
 اشکی به خاطرِ تو است اگر هنوز زنده اگر هنوز نویسایِ شعر
 اگر هنوز نورِ دربه درِ چشم‌اش به در مانده
 درمانده‌گان را بی وجودِ ماه و ستاره و امید از یک سو
 و انسان و انسانیت و عدالت و آرزو از سوی دیگر چه چاره؟
 و برایِ چه نَفَس بکشد و گام بگذارد در گلستان‌ها یک نیتِ نیک
 اگر که در میانِ تاریکیِ تمامِ الوارهای اش نباشد روشناییِ یک شراره
 نباشد دو شقایقِ سوخته‌دل و شیفته؟ ما سه نفر بودیم سه قطه اشک
 بی‌شک و بی‌اعتنای به عواقبِ قدم گذاشتند در قلمروِ روان و روشنایی
 بی‌ترس از این که روزی به خیمه‌هایِ ضدِ خار و خون و خرافه‌ی ما بیفتند آتشی
 و توپی به بازیِ سرخوشانه‌ی ما بالغات بزنند تشری
 یا بر چهره‌ی چاره‌جویی‌هایِ شما کسی بنشاند چکی
 دریغا که دریا شد آن اشک‌ها و هنوز ساحل
 حاصلِ جمعِ آفتاب و چمن را نمی‌داند
 دریغا که شعرهایِ سرسبدِ صدساال رویِ آن‌ها کار شده‌ی چاه را

دیگر دلوهای دردکشیده‌ی خودش هم نمی‌خوانند
 کسی دیگر نمی‌پرسد که گو
 ریشه‌های آن همه عدالت‌خواهی سبز و آرزو؟
 کجا رفتند بیشه‌های بر شاخه‌های گیاهان اشن نشسته تیشه‌های بی‌گناه
 پرده‌های از چهره‌ی اتاق‌ها رفته به یک سو؟ چیزی برای پنهان کردن نداریم
 اما آیا به راستی داریم هنوز خواب می‌بینیم؟!
 داریم مهتاب را در اشک تمساح می‌بینیم؟! و اگر نه پس چرا آن همه شک
 چراغی را روشن نمی‌کند؟ پس چرا هنوز نیت
 منت را در گانبدی می‌گذارد و برای مدادی دوردست پُست می‌کند؟!

ققنوسی که نانوایی باز می‌کند

تا وقتی که نانی تازه و معطر است عشق و تجربه‌ناشده و آزمون پس نداده
 تمام دندان‌ها سر از پا نشناس اند برای اش
 تمام آجرها جان می‌دهند برای عضوی شدن از اعضای ساختمان سرای اش
 و سُرایش شاعران نیسته جز برای بعره گرفتن از تنی
 که در تنوری ساخته است از بعیر خود وطنی
 ببین چه توفانِ ترس ناکِ تیرداری چه خاکستری قراری در من جاری بود!
 که رگبار شب بی درمان بیرون در مقابل اش رنگ می‌باخت رنگِ رخ می‌باخت
 و تمام بافتمن‌ها را روانیِ جست و جوی یک نانوایی
 که صاحبان اش دو ققنوس باشند
 چرا با دستانی خالی تو باز آمده‌ای از آزمون‌ها و از عضویتِ زینتِ احزاب
 از رفاقت با خیزابه‌های مختلفی که مادرِ یگانه‌ی همه‌شان هست آب
 و از آشنایی با شاعرانی که شنای شان نبود آن که خود می‌نمودند
 یا دعای شان چنان که خود ادعا می‌کردند؟! تا وقتی که وطنِ تنِ انسان
 روحی بی‌جا یا روحی هرجایی است تا وقتی که رنگِ رخ و صدای فیل
 سازنده‌ی بازی موقتی شترنج عصاره‌ی ابدی‌ی این شط
 جز رنج و رگز نی جز گریز و فروتنی نخواهد بود

جز وجودِ مغلسِ قفنوسی تنها و ترانه‌سرا
 با سنگ و علف در کوه و صحراء به سخن و دانسته که زینتِ امروزِ احزاب
 زنجیرِ فردایِ دست و پایِ آدمی است و عمرِ عشقِ حیوان
 اگر هزار سال هم باشد افسوس که باز به کوتاهیِ دمی‌ست!
 ببین چه توفانِ ترس‌ناکِ تیرداری در تنور منتظرِ تخم‌گذاری بود!
 که نان به بی‌ستاره و بی‌دوست‌ترین شب‌های دور دستِ بیرون پناه می‌برد
 پناهی پُر ظلم و ظلمت پناهی بی پر و بال
 چنان که زاریِ قرص‌هایِ ضد افسردگیِ هزار هزار هم
 همتی نمی‌کردند تا جانِ خسته‌ی شاعر در پایِ دخلِ شکسته‌ی دکان
 دکانی بی‌مکان اندکی به خواب رَوَد
 و خاکستر با اقرار به عشقِ کم عمرِ آتش‌ها دریغ‌مندانه و بی‌دروع
 به جست‌وجوی آبیِ ابدی و بی‌دود
 به روپوشیِ آسمانی بی‌زنگیر و بی‌احزاب رَوَد

صداخواری

کوچه‌گردی‌ی گرگ‌ها برای آن است که بدانند
 از کدام خانه بوی عقل می‌آید و نقل اسرار حقیقت
 با مزه‌ی سفید نقلی اش به کدام دهان فرومی‌رود؟
 قفل کدام عصیان را می‌گشاید؟
 به عزت ذات بزرگ رزم‌منده‌گان بزم‌های والا که من می‌فکرم
 لذت ام دست می‌گیرد لذت دست از من می‌گیرد در مقابل چه می‌دهد؟
 هلی دور از جاهلی که به هلالی می‌گوید:
 «بغل که سخنان شیرین‌ات را به چایی در گوشی بگویی
 که گوشی تلفن‌ها همه خاله‌زنک بازند
 و عمه‌ها از هر صدایی سازهای شکسته‌ای را می‌سازند»
 ای قلمه‌ی قطع شده ای غرورت غلتیده در قعر قله‌ها
 ای قلب‌ات زخمی از تبر و از گرگ‌ها
 آیا از کجایی پهلوگیری کشتنی‌ی گردن گریزان از نادانی و دنائت خبری
 داری؟
 آیا از مقصد قصه‌های سفید؟ از دهان دوخته شده‌ی عصیان‌های بید؟
 از خانه بیرون زدن و کوچه‌گردی‌های عقل برای گریز از جنون بود

از افسرده‌گی و از درد و لذتی اگر در میانه بود
 نبود مگر از سروden اشعاری درباره‌ی ابرهای هم‌نبرد
 درباره‌ی ستاره‌گان مبارز شب‌نامه‌نویسن شراره‌های شب‌گرد
 ای عزتِ ذاتِ بزرگِ جاودانه ای دهانات از عدالت دستانات از آزادی
 ای قلمه‌ی مقتول ای قلبات خانه‌ی ضربه‌های تبر حالا دیگر سیمِ تلفن‌ها
 همه ملکِ طلقِ طایپ‌ستان است و جاسوسانِ صدآخور و خداپرست
 همان گرگانی که دروازه‌ی گذرگاه‌ها را قفل کرده‌اند
 دلِ نازکِ سازها را شکسته‌اند و به بجهانه‌ی مرتع پرستی هل را از چای و
 هلال را از آسمان و حلاوت را از حرف‌های حقیقت‌جویانه‌ی لاله‌های خسته
 لاله‌های کشتن‌شکسته بازستانده‌اند

ریشه در ارتفاع بود

گیاهی از بی‌گناهی توده‌های مردم دفاع می‌کند
 اما در ضمن می‌گوید که: «نادانی‌شان
 آن‌ها را به موجوداتی شاخ و دم‌دار تبدیل می‌کند»
 من در امتدادِ خویش راه می‌رفتم
 و مقصد بیش از پیش به ریشه‌هایی تبدیل می‌شد
 که شبی اجدام را آفریده بودند ریشه در ارتفاع بود وقتی که کوری خلق
 به فکِ انتفاع از گوش و کنارِ افون‌ها بود
 و ساعتِ وقتِ خود را همه وقفِ قفل‌سازی برای گاوصدوق‌ها و بانک‌ها می‌کرد
 بهتر که تو با سنگی فرهنگ‌مند بخوابی و برای اش بھایی گران را بپردازی
 تا این که رایگان با شیشه‌ای زشت‌سرشت
 سخن‌های رو در روی اش هم مانند بدگویی‌های پشتِ سرش
 غرَض‌نگ و پلسته شیشه‌ای بی‌اعتنای نازک‌دلی گیاهی
 که آه‌اش از دستِ مردم است و اشک‌اش برای مردم
 گیاهی که شعرهای اش فطری و برای خود
 پُرکردن تنها بی‌های غم‌نگ خود است اما ایمان اش نه به خدایی جز مردم
 در این میان ناگهان سببی زیپِ شلوارش را باز می‌کند

و به سخن گفتن آغاز می‌کند که: «این است خدای بزرگِ من
 هم از او ریشه‌ها و ساقه‌های من هم سبب پیروزی و هم شکست
 هم سازنده‌ی بندِ ساعت و هم مچِ دستِ من»
 ای ساعتی که اعدادِ خودت را جمع و در بانک گذاشته‌ای
 تو با این کارت به افزایشِ آبرویِ شمع نپرداخته‌ای
 بنگر که در هر گوشه‌ی گیتی
 هنوز روزانه چه عقربه‌هایی که از گرسنه‌گی می‌میرند!
 چه برگ‌های آزاده‌ای که در درخت اسیرند! بپرس که چرا داروها
 دستِ درمان‌ها را نمی‌گیرند؟ چرا امان
 آرمان‌ها را به چراغ‌های سبز رهمنون نمی‌شود؟
 مگر همین سبب نبود که روزی ناگهان زیپِ شلوارش را گشود
 و به سخن آغاز نمود که: «این قطره‌قطره‌ها
 از چشمِ خشمِ کسی است که شاید به ناخدا
 اما هرگز به خدایی تبدیل نخواهد شد»

دوباره حیوان شدن

موضعِ زردِ موْزِ لذیذِ اینِ مردِ نسبت به سیبِ سفید و عزیزِ آنِ زن
 هرگز بِ تفاوتی نبوده است
 هرگز نرفته است به دنبالِ زنده‌گنیِ شخصیِ خود و
 تشخّص بخشیدن به تجردِ اندیشه‌ها را نکرده است فراموش
 از دست نداده است دستدادن با خلوصِ دوستی‌های بِ سالوس را
 من بِ آخره مرگ را دیدم فضایی خالی را بِ سنگ و گل و گفتار و گیاه
 چشمی نداشت تا رنگی پایی نداشت تا ردِ پایی داشته باشد
 نه شروعِ زجایی و نه ختمِ منشده به ناکجاپی مرگِ حتا شناسنامه‌ای نداشت
 چه رسد به مدادی که با آن بنویسد نامه‌ای را چهره‌ای که بر آن زند نقابی را
 نزدیکانِ نسبتی هم بودند سیبِ این و موْزِ آن
 آدم و حواپی که به هوایِ خدا شدن
 و برداشتنِ جدایی و حزنِ فضایِ خالی می‌زیستند
 به هوایِ چشم و گوش بخشیدن به سنگ و چوب
 مرگْ بِ آخره مرا دید با مِ غلیظِ خودش که خیالی عزیز بیش نبودم
 که خیاری بودم متفکر و بیمار
 اما با این حال از مرتبه‌ی تبِ سیب و موْزِ سودجویِ دیگران بالاتر هزار بار

پی بُرده که دوستی‌ی آن همه گوجه و مار برای یارگیری و
 برای بیرون بردن بار خود از صحنه‌ی پیکار بود!
 آیا همیشه اندرز و اندرون‌های شورت
 پادشاهانی هستند که اعضای دیگر شترنج را مات می‌کنند؟
 آیا بازی‌ی میلاد و مرگ برنده‌ای جز بی‌اعتمادی و یأس ندارد؟
 و آیا موضع نقاب در انتخاب چهره‌ها را چک و سفته و سفتمن
 مجیز مهرآمیز مجره‌ها را گفتن تعیین نمی‌کند؟
 بل آخره ندیدن اگر دقیق شود و نازک‌بین ریزیز آثار جسم ما مرده‌گان را
 در ذره‌ذره‌ی وجود انواع موجودات عالم خواهد دید
 خواهد شنید چکش اشک را از چشم مارانی که ما را دیروز یارانی بودند
 چتری ارزانی داشته به بارانی و نامه نویسنده به شما
 که مدادی گم شده هستید هنوز
 و در فضای سرد و ظلمانی و خالی‌ی این جهان فریادزنان
 که اگر زنده‌گی و مبارزه و آرزوی هزاران هزار سیب و موز و انار
 بر باد بوده و شعله‌ای در درون‌شان خواب اJacقی نابوده را می‌دیده است
 پس چیستند این همه شورت‌های هنوز مست؟
 که می‌توان‌شان گرفت در دست
 و گر گرفته از رنج پیوسته‌ی نقش‌های رنگارنگ‌شان که در فراق یگانه نگارشان
 نگار نه شناسنامه و نه آشیان‌دارشان نه نقاب و نه پول نقدسالارشان
 بی‌قرارند و در بدتر به دنبال دقیقه‌ی دقیق قراری
 برای شنیدن لغتش از دهان حقیقت‌بُوی و عدالت‌گوی حوای
 که آدم‌اش فراری باشد از دوباره حیوان شدن در هر ساعتی و به هر مکانی

دندان‌های پنهانِ معصومیت

آیا یادگیریِ تیک‌تیکِ دیالکتیکِ دریا لک‌لک را صاحبِ حبه‌ای قند
و استکانی سرشار از شادی و خوش‌بختی خواهد کرد؟
آیا آفرینشِ این جهان بزرگ‌ترین خطای خدا نبوده است؟
خداین که منشِ پاک و کنشِ بی‌طرفی را
پیدا نیست چه کسی از او ربوده است؟ و آیا چه مقدار است ارزشِ آنان
که به بزمِ گسترده‌ی منازلِ ارادل می‌روند
بر سرِ سفره‌ی بی‌سر و پایان می‌نشینند شرارت و شیادی را می‌نوشند
و لرزش‌شان از خنده‌های سفیدِ دندان‌هایی معصومیت‌کش است؟
من درد را به پا می‌کنم و ترس را بر سرم می‌گذارم
من بی‌قراری را دور گردن ام می‌بیچم و از خانه بیرون می‌زنم
و می‌بینم که لک‌لکی هنوز مشغولِ لک‌گردنِ دیالکتیکی است
و به نتیجه‌ای مشخص نارسیده و در بزمِ منزلِ ارادل
کاسه‌ای با فکرِ فولادیِ ریزش
به ظایی اندیشه‌ی شوریده‌ی قلب‌های لاله‌گون فخر فروشنده
و صدایی مجرب و دنیادیده طینان اندازنده که:

«کلبه‌ی احزان شود روزی گلستان غم مخور!»^۱
 «به جای اش چاین عقیق و معطر از طراوت گذران لحظه
 با شادی‌ای ژرف از قندی پُر کرشه و اعلا بخور!
 بدان که معصومیت هم دندان‌های پنهان خودش را دارد
 منتظر کامی گرفتن از شکفتن نامی
 و دامن برای پرنده‌گان غاقل گذاشتند بر بامی!»
 تو کفش و کلاه و شال را می‌پوشی و
 به پیچ‌های کوچه‌های درونی‌ی یک مار گام می‌گذاری ماری به نام گیتی
 زندگی نیش به کودکانی که بر زبان‌شان شیرینی‌ی تی‌تی
 تو به این‌سوی و آن‌سوی سر می‌گذاری و می‌گویی:
 «ای شمایانی که به جای شادی شیادی را به جهان ما آوردید
 ای شمایانی که آزمایش‌های پُر بلای تجربه‌تان در هیچ برجی
 ثمری قطعی از نتیجه‌ای را در بر ندارد
 خطرناک‌ترین خطای خونین خط خواب‌آلود خلق
 از خودنویس خودخواهی‌ست که خدا را خلق کرده بوده است»

^۱- از حافظ

کشورِ ما را از ما گرفتید

کشورِ ما را از ما گرفتید! کشو خودتان را پُر از هذیان و زیانِ دیگران
 و مار و عقرب براي خودتان کردید! در کشاکش بین کشمش و نخود
 کشی براي شلوارِ خود و کلاهی براي سرتان فراهم آوردید!
 و ندانستید که ریگِ ریزی است دانستنی‌های انسان و
 ندانستنی‌های اش کوهی غول‌پیکر و خورشید پرنده‌ای طلایی دارد
 که نوک می‌زند و افسرده‌گی و سرما و کدورت را از میان برمنی دارد
 گرفتنِ کشور پس‌دادنی را پیشِ روی خود دارد و گاو‌صندوق
 یعنی صندوقی که گاوها یکنیکی از آن بیرون می‌زنند
 پشت به پول و پله می‌کنند و دوتادو تا به پری تبدیل می‌شوند
 شده‌اید آیا شماها؟ ای ابلهانی که می‌خواستید صدا را بسوزانید
 در کشاکشِ میانِ مار و عقرب کشمش و نخود را از آنِ خود کنید
 و از پله بالا به جست‌وجوی پول
 ولی ندانستید که بساطِ غلو و قول و قرارِ دروغینِ غول را برمنی‌چیند
 عاقبت کودکی با سخن گفتن از دول برچیده‌ام با شعرهای ام
 و دانسته که نابینا هستند تمامِ انقلاب‌ها که خشکی و تر را
 و هم می‌سوزانند با هم تو را و مرا

چنان که گویی از روز ازل نه خورشیدی در کار نه پرنده‌ای در پیکار بوده است
 و نه افسرده‌گنی فسفر مادر روشنایی ای حنجره‌ی طلایی
 ای حنجر زنده‌گن و زنده‌گی بخش
 آیا هنوز در این زمان مانده است به جا نخود و کشمکش که از جیب خودشان
 به نجات جهان دانه‌دانه خدا و خنیا و اختیاری را در بیاورند؟
 آیا هنوز هستند کسانی که برای شلوار و کلاه‌های خالی خبر برند
 که دانستنی‌های ما گیاهکی زرد و نزار و نامطمئن گیاهکی مردنی است
 و ندانستنی‌های ما جنگلی عظیم با گیسوی سبزی پُرپشت
 که شانه‌ی شیرین سخنی‌ها و راسته‌گویی‌ها را جاودانه
 داده است به دست خوشبوی بودا و عیسا و زرتشت؟

عسلی که اصلن وجود ندارد

دردی دیوانه شده است دردی آواره شده است دردی شانه به دست
 در به در به دنبالِ گیسوی خوشبویی است که سری ندارد
 به دنبالِ شانِ شیرین سخنی که زنبورِ عسلی
 به دنبالِ شانِ به سری که آقایی یا سلیمانی ندارد یا اگر دارد
 خودش اصلن وجود ندارد پس یعنی پیش بینی های من تا به حال
 قیلی از قالی بیش نبوده اند؟ و نقش های این قالی خوابی یا خیالی؟
 پس یعنی آیا از دو حرف "یا" فقط یا دریا شکل می گیرد یا دنیا؟
 چنان که خسته گنی تکرار شان از پا
 از نا و از سلامتی می اندازند هر سهی ما را نه! دردی دیوانه شده است
 چنین که نیمه شب ها بیدار
 و خودش را علیه بی داد و از سردرگمی در شعرها دار می زند
 سپس پایین می آید و با ستاره گان پایینی که وجودی خارجی ندارند
 از بی تکیه گاهی ترسِ مکعب شکلِ خانه
 به درسِ تاریک و دشوارِ دشنهی دشت های روان در کوچه می زند
 تو وقتی بازمی آیی باریک و لاغر و به خسته گی چرا هم واره در را باز و عاقل
 و خودِ عقل را به همراهِ باغی از عطرِ رنگِ بال های شانه به سر می بینی

که هر دوی شان برای آن سومی می‌گویند: کیست آن اولی؟
 که روزی سری داشت از روزگاری که در آن چهار زنبور
 برای رفع گرسنه‌گی با رقص و دف و تنیور
 نور چشم کُشته‌گان را بر بدن‌های عشقِ داغِ تنوری پُرشور و بن خواب و تنها
 می‌زند

شیرینی شعر را به دندان می‌زند
 و با شیر در نقشِ پریشان فرش‌ها کُشتی می‌گرفتند
 کُشتی بی‌اندوه و بی‌ریاست‌شان کهکشان را پُر از کیاست و کندو می‌کرد
 کیست آن اولی؟

که آخرین نفرِ نفرین‌شده‌ی صفتِ طویلِ خریدِ شرافت در این زمین
 هنوز عسلی است که اصلن وجود ندارد ولی با وجود این
 وجودان‌ها برای اشن پشت‌پشته سخاوت‌مندانه کُشته می‌شوند
 و عاقل‌ترین دشنه‌ها حتاً به مغزشان هم خطور نمی‌کند که به بازی‌گوشی
 یک بار هم اگر شده روزی از آن درهای باز گذر کنند

اسیدی در اضطراب

جوجه‌ای جوانه‌زنان به جست‌وجوی دانه‌ای این‌جا و معنایی آن‌جا
 دقیقه‌ای در سکوت و دقیقه‌ای در نوا دوستی با سیب و دشمنی با انار
 امروز سلامت و فردا بیمار
 و من که سرگردانی بی‌سرانجام سرو را در وصل چnar دیار به دیار
 پیوسته با چشم‌مانی از یخ می‌گریم و می‌دانم که الهام
 سگی است که هنرنمایی‌ها می‌کند
 اگر که جایزه‌ای دهن به گربه‌رقصانی‌های اش
 خوراکی خوش‌مزه بیفزایی به فضاحتِ حرصن بی‌پایان موش‌های اش
 و فراموشی را نپاشی پیشِ جوجه‌هایی جمع‌کننده‌ی کتاب
 تو در هیچ آسمانی نمی‌ستاره‌ای در هیچ کوهی نمی‌سنگی
 در هیچ دریایی نمی‌خیزابه‌ای در هیچ جنگلی نمی‌درختی
 تو رختن بی‌نسجی دکمه‌ای بی‌فطرت پس مخواه
 که به دل‌خواهِ تو باشد روالِ بال‌بال‌زدنِ پرنده‌ای که نام‌اش دنیاست!
 ای خودخواه پس مخواه که انسان دوستی با سیب و انار به یک‌سان کند
 و دو چهره‌ی چپ و راست را به یک‌چشم ببیندا آخر اضطراب اسیدی دارد
 که در آن سفیدی‌ی برف‌دی از درد دیوانه شده

درگاه به درگاه و بی پناه می رود به پهتای درد آبی‌ی آسمان می رقصد
آخر قلبِ ما آسایش گاهی برای گلوله‌های وحشی تفنگ نیست
و نه مغزمان تُف سربالایی

تا عقل هم واره بر صورتِ سرخِ خجالتی خدا بیفتند
ما پله‌هایی برای بالارفتن فتنه‌انگیزان نیستیم برای ننگ‌نامان
تا آنان از ما بالا روند

و روندِ ستاره و سعادت و سوری چینی‌شان را سریع‌تر کنند
تا جنایت‌های جواهرنگ را برای خودشان گردآوری کنند
و فراموش که گیسوی چه اضطراب‌ها نابه‌هنگام سفید شده!
و فروردین هنوز به کلاسِ اولِ مدرسه هم نرفته بغارش دی شده!
دیر نیست! نه برای دانستن دیر نیست

جوچه هنوز اوجِ جلگه‌های لگام گستاخ و رهیدن را پیش روی خود دارد
جوچه هنوز چه الهام‌ها از هجرانِ سرو و چنار در سر دارد!
جوچه می‌داند که من با چشم‌مانی چکه‌چکه از یخ از اشک
لخته‌لخته و خوب و درست

تا خانه‌هایی که زمانِ حال‌شان خراب و بنیادشان بر آب
و آینده‌شان دارای ناودانی از ندادانی ناودانی پُر از سراب باید بروم
باید از بی‌تابی‌ی تاک‌های درونِ کتاب
شرابی شیرین و تاب‌ناک را دربیاورم

سنگی که کوهستان را بی‌پاسخ ترک می‌کند

نه از نقطه‌ی بلند نگاهی تمیز و فیلسوفانه
 نه از منظر پروازی خوش‌بال و عارفانه نه نه از این هر دو آن
 که از سه سودِ دودجویانه بود که شنیدن خبرِ ناگهانی مرگِ غریبِ تو
 آن عنده‌لیب را حتا ذره‌ای هم غم‌گین نکرد: نه یک اشکی نه نیم‌آهن
 نه طرحِ محظوظ تأثیری بر نیم‌رخی نه فرورفتمنی در بیشه‌ی اندیشه‌ای
 خبرِ مرگِ غریبانه‌ی تو را به سنگ گفتند و سنگ ساعت‌ها زارزار گریست
 نگریست به بی‌وفایی‌ی دنیا به هجرانِ جاودانه‌ی سرو با افرا
 و دیگر خورشیدش ماه‌ها
 هوایِ سُرور و صحبت با نزدیک ترین ستاره‌گان اش را حتا نداشت
 فقط سوگُسرود بود که به میهمانیِ غماش می‌آمد
 و اشکُ دست در دستِ آه بود که به جست‌وجوی قاصدک‌ها می‌رفت
 ای خونی که همان‌طور برای خودت معلوم نیست به کجا داری می‌روی
 برای دیدارِ که داری می‌دوی من این‌جای‌ام من این‌جا مرده‌ام
 وصیت کرده‌ام که جسدم را به آتش بسپارند
 آتشی که الان دارد گوش می‌سپارد به زمزمه‌ی زلالِ نم‌نم باران
 بارانی که دوستِ صمیمی‌ی دورانِ کودکی‌ی من بوده است

دوستانی بی‌ریا که دریادریا یاد از من می‌کنند
و پشت به باد و بورانی دنیاپرست
که چه زود مرگ غریب عندلیب را فراموش می‌کنند!
شما ای شعرهای نسرودهای من بعد از زنده‌گی من کدام فرزانه‌ای
شما و فرزندان تیزهوش‌تان را خواهد نوشت؟ بعد از مرگ من
کدام فرهیخته‌ای شما را به جست‌وجوی جواهر درخشندۀ‌ی العام
خواهد بیخت؟
آیا بطری‌ها قدر عرق‌ریزی‌های شبانه‌روزی‌تان را خواهند دانست؟
 نقطه‌ها از بلندی‌های فلسفه و قله‌های عرفان
بالا پریدنی باز هم هر چه بیشتر را خواهند توانست؟
آه ای سنگ گشوده آن‌گوش ای خاموشی‌ات مادر چراغ‌ها
افسوس که هیچ مکتبی جوابی قانع کننده و حسابی
برای درسته کاری مُركب‌ریزی‌های رمز وجود بی‌پناه آدمی ندارد!

دو خورشید است

دو خورشید در دنیا هست یکی آن که ضد پستی و در آسمان است
 دیگری آن که در درون آدمی درودگری ای دارد
 که درود و بدرود هر حیوانی را دانه دانه می شمارد
 و قضاوت اش درباره‌ی گیاهان هر روز متغیر و پایانی ندارد
 از مرگ تنها با دوست داشتن زندگی می‌توان سبقت گرفت
 یأس و انفعال را به زیر ماشین گرفت
 و فعال کرد کرتهای را که زدودنده‌ی کودنی و کدورت‌اند
 و برآورنده‌ی آرزوی هر دو خورشید
 تا از دست ام نرفته‌ای می‌خواهم پیام مهربان دست‌های تو را ببوسم
 می‌خواهم غمات را در آغوش بگیرم و قلمات را اول ببویم
 دوم برای اش بگویم که یک پای هر حقیقتی می‌لنجد چرا که هر حقیقتی
 دفاع از نفعی و از دافعه‌ای می‌کند چرا که هر حقیقتی
 کسی را فدای چیزی می‌کند دو دریا در دنیا هست به ظاهر با هم غریب و
 در اعماق دارای قرابتی که بطی را می‌کند فدای بطی
 و درودگری اش دل آدمی را خوش به تندیس و جاودانه‌گی
 به باقی ماندن نام آدمی وقتی که صاحب نام خودش

خوراکی خوش شده است برای سوسمار و مور و مار
 و گرد نامردمی‌های روزگار از زلالی او برأورده است دمار
 ای که دادگری تو شفابخشش ترین داروی جهان است
 ای که همنشینی با تو
 گل‌چین کردن پیغام ستاره‌گان اسرارآمیز کهکشان است
 تا از دست ات نرفته‌ام تندیسِ مرا بشکن و مرا به خودم آگاه کن!
 آینه‌های سرشار از بت را گرفتار آه کن!
 بگو که ستیز تیز دندان‌های نهنگ وار مرگ را با فرنگ سفید کدام مسوک
 شکسته می‌توان داد! حداقل یکی از آن دو خورشید را شاهد بگیر و
 بنما به انسان که با این حقیقت لنگان و همیشه در راه
 کجا خواهد بود آسایش واپسین منزل ما؟ کی خواهد وزید به بستان ماه
 منزلتی بی‌آرایش و ریا؟ کدام نهنگ حرص قلمی را به دست گرفته و
 شده است وارث ارث صدف‌های تهی اعماق قلب توفانی‌ی نامه‌بانی‌های
 خدا؟

طبیعت داناترین طبیب است

از میانِ داناترین دانایانی که دانه‌های شان را بر خاک می‌پاشد طبیعت
آبِ طبیعت خودش از همه سر است
گرچه چشمانِ شفاف اش جاودانه بر در است
و کفش اش گرفتار گرگرهای آتش گرفتار گلوله‌های لوله‌ی تفنگ
ناهمواریِ راه‌های هنگ‌هنگ تمایز کننده‌ی انسان از حیوان
یاری گری و یاری رسانی‌ی اوست:
اوستادی آویزه‌ی شایسته‌ترین شاخه‌ی گیاهی
که چراغ اش چشمِ اشیا را روشنی می‌بخشد از میانِ آن همه لوله‌های تفنگ
کدام اش دوستدارترین دوستنده‌ی انسان است؟
واز صدها صدای گرگر گریزنده‌ی آتش کدام ناله نسوزاننده‌ی دلِ لاله؟
دریغا که آدم‌ها به روی جنبه‌های کثیف شخصیتِ خودشان چون گُھی
خاک می‌پاشند و جنبه‌های خوبِ خصلت‌شان را چون بلندی‌ی درختی
به کاکلِ افلاک می‌کشانند! نشانه‌های تک‌درشان را
در دلِ تمامِ دریاها می‌نشانند! و انتظار دارند که تمامِ راه‌ها
نامِ کفش‌شان را بدانند! دریغا که این خمیر از روزِ ازل
سویی‌ش مایه‌ی سرمایه‌دار شدن و سرِ دیگران را بر باد دادن بوده است

و سوییش دل با سوسوی ستاره و انسان‌های والا داشتن
در تمام دیاران برای یاران بی‌ریا و دریادل یاوری صادق بودن
در میان دو دنیا هم‌واره رقصیدن و سه‌تاری در دست داشتن
و پا بر خاکی گذاشتند

که هم دانه و هم نوک پرنده‌گان اشن را طبیعت پاشیده است
پریشان‌ام من اما نه پریشان گلی شدن و
گستردن خود در پیش پای لاله‌ی دل سوخته پشیمان‌ام من
اما نه پشیمان جنگ جنگ با هنگام هنگامه‌ی هنگ‌هایی از نهنگ
نهنگ‌هایی که پیش آهنگ‌شان یک لوله‌هنگ نه

من می‌دانم که جنبه‌های خوب و بد اخلاق آدمی جاودانه جنبنده‌اند و متغیر
و متمایز‌گننده‌ی جهان ما از جهان درنده‌ی جانوران
چشم به دری گیاهی است آگاه بر این اصل که گرچه طبیعت در هر آستین
صد سم و پانصد ستم دارد اما وصل شب به هزاران شب‌چراغ و
در آنوش گیری گروگر شعله‌های آتش یک‌دیگر را
بوسیدن سراغ را و رسیدن یار به یار گل و گلوله هر دو به یک چنار
نیز از اوست از طبع لطیف طبیعتی ماهر و رست

قمه و قلاب و انقلاب

گرگ‌های گرسنه‌ای بودند بیماری‌ها که وطن تن او را قطعه قطعه کردند
 به سیخ کشیده به سخن با آتش واداشته بودند
 و من یک نقطه بودم در شوریده‌گی‌های خیزاب
 که من افتادم و من رو فتم فتنه بازی‌های آفریده‌گار و سفته‌نوازی‌های نهنگ را
 آوازخوانی‌ی بی‌آهنگ سtarه‌گان دوش افسران هر هنگ را
 آن دهانی که در زنده‌گی‌اش تو را صدا می‌کرد
 در مرگ‌اش اینکه را ندا می‌دهد؟ از چه کسی ندامت را تحويل می‌گیرد؟
 کجاست دامی ارزانی‌دارندۀ آزادی به صید
 و قانع‌کننده‌ی گرگ به دوست داشتن گوسفند؟ وطن تن من سلامتی بود
 که اینکه دندان پلنگ دارد او را با خود می‌برد
 و ملامتیان که از دور دستی بر آتش دارند فریاد سوختم سوختم شان
 گوش جهان را کر کرده است چنان که جهانیان دیگر نمی‌دانند
 نقش بازی‌های رنگارنگ روزگار را در بالا و پایین بردن نقطه از خیزاب‌ها
 در پردادن به ستاره‌ی سردوشی یک افسر
 و کشاندن اش به کاکل کهکشان‌ها
 ای سیخ تو بهتر است که جان خودت را تکه‌تکه کردد

به خودت بر آتش بیاویزی با فروتنی بیامیزی
 و آوازت جویای دهانی باشد که دیگر حلا در میانِ ما نیست
 جویای آفریده‌گاری عاری از کلک‌های روزگار
 که جای اش اینجا سخت خالی است! من سرگرم سخن با آتشِ درونِ خودم
 من از خودم بی خودم و دانسته که مدام
 هر دامی در پی‌ی شکارِ دامی دیگر است
 و فاعل امروز مطمئن به فعلِ خود و فردا نادم در چشمان اش ندبه‌ای حاکم
 ای مسیحای گم‌کردہ دم خود را
 خوش‌خودنویس ات که دور از دنیای درندگان
 با خیلی گران از تجربه‌ی رنج و خون در پشتِ سرش چنین می‌نویسد
 پیامِ شریفِ دلِ انسان را: آن همه قمه و قلاب و انقلاب
 برای قلبِ من زیاد بود!
 به یادسپاری‌ی مسیرِ پیچ‌پیچ سیر و طولِ تاریکِ سفرها
 و پنهانی پیچ‌پیچ پرسش و پاسخ‌ها برای عاقبت بردن شان از یاد بود!

ایراد

وقتی که چهره‌ای چین‌های شکست را می‌نویسد
پیروزی عینِ الوانِ عینک است

یعنی که الحانِ گوناگونِ مبارزه به کوچک‌ترین بادی می‌پرند
و در دودهای دورِ محو می‌شوند

خوش‌زمانی که به ندانسته‌گی اما شادی گذشت در این دنیا بی‌گذشت!
خوش‌دورانی که تاریخِ تاب‌نگار سرگرمی‌اش را یک کودک

با انگشتانی بر برف می‌نوشت و آب غمِ نان نداشت
مسئولیتی را برنمی‌داشت و در کنار آجرها نمی‌گذاشت!

حالا اما عنکبوت‌ها در بهدر به دنبالِ کبودی‌ی قلبِ ما هستند
تا نامِ مسببِ اصلی‌ی بود و نبودِ دودها و بی‌عدالتی‌های دنیا را بدانند

تا به یاد آرنده روزی را که در آن آوازه‌ی شما گذشته بود کران به کران
آوازه‌ی شما که در واژه‌ی بزرگ و آزاده‌ی قلب‌تان

همیشه گشوده بود به رویِ دوست و دشمن
و خود حساب‌گرِ محتوایِ درخشندگی‌ی جیب و لغاتِ پوکِ کتاب‌ها نبودید

هر چه بود در چشم‌تان پیدا و هر چه نبود رویِ میز‌تان به آواز بود
ای غمِ نهفته در ساز ای طوطی‌ی درنگ کرده در فرهنگ‌هایِ رنگارنگ

ای پریده از سر سرد بی ادراگی ی سنگ
 حالا اما چه بی کس و تنها و دل تنگ است اینجا آدمی!
 که هر دمی که از سینه‌ای درمی‌آید
 به خرید حرف و هذیان‌های ارزان درباره‌ی جنگ می‌رود
 درباره‌ی شکست خونین عینکی
 درباره‌ی برافرازی پرچمی از پیروزی پیرهن لک لکی
 خوش‌خواهی که تاریخ تابناک تاک را نه در کتاب‌ها
 که در بوسه‌ی دهان‌ها می‌جستند!
 خوشادهای بلند و سرافرازی
 که برای سرنوشتِ زشت یک عنکبوتِ عربده‌کش و هست در دوردست
 نهی گریستند!

حالا اما از دانستن چه سود؟!
 وقتی که سرشت شهر و ندان هر کشوری را شیادان و شوران و
 شهرت پرستان رقم می‌زنند
 و زخمه بر ساز بساز و بفروشانِ جاهم در هر جانبِ جهان می‌زنند
 و کسی نمی‌داند: تا زمانی که از پیروزی یک آدم
 در چشم آدم دیگری اشک می‌نشینند یک صندلی معمصوم و رنج دیده
 یک صندلی بسیار متغیر به معنای بغرنج مبارزه ایراد می‌گیرد

تمدن راحتی می‌آورد

تمدن راحتی می‌آورد

اما ناراحتی خطا و خیانت آدمی از بین نمی‌برد
 نمی‌خرد کسی رنج دیگران را مگر آن که بهره‌ای هرچند خرد از گنجی برداشته باشد
 معناهای مختلفی به خود می‌گیرد این غذا و این زندگانی
 بسته به آن که آن را با پیاز یا با سیر تفسیر کنی و از سر سفره گرسنه و سرد
 یا سیر و گرم برخیزی هراس در فاصله نفس می‌زند
 تمدن اضطراب سیگار را فرو نمی‌نشاند
 و من بعضی چیزها را که خودم ندارم برای تو آرزو می‌کنم:
 آرامش و شیرینی خواب
 سبدی پُر از روحی پُر ثبات (رسواکننده ارادل و عناب)
 و نباتی که هم به معنی گیاه هم به آن معنی دیگرش باشد
 تا در زیر سایه‌اش کتاب بخوانی و "کتابی" بنوشی
 آری ای عزیز نرفته از یاد
 باد است با دست‌های پُرپول و بی‌پیام به این سوی و آن سوی رفتن
 از راحتی سخن گفتن و بر عذاب اعتزالیون و نمک‌لبان چشم فروبستن
 و ندانستن که فاصله در فطرت خسیس هستی است

و فاصله‌مندان قلب‌شان از هراس^{*} شکوفه می‌زند
 از هراس قلب‌مان شکوفه داده است
 و اختلافِ معناهایی که به زنده‌گی داده‌ایم
 در درختِ بی‌آغاز و پایانِ هستی از بین می‌رود کیست که دارد می‌آید؟
 با جامه‌ای شکافته شده از خطا و خیانت با کفشه بافته از رنج دیگران
 نگران و پرسان که ای متمن ای انسان اگر تو خدایی
 چرا عقرهات پهلو به پهلوی ساعتِ عقرب می‌زند و حرافیات رو دراز و
 رافتات روی مار را سفید می‌کند؟ چرا سیگارت روشن
 از کرم شب تاب است؟ آری ای از عناب و از عزیزان هم دیده عذاب
 ای گرسنه‌ی گرمای گرامی عواطفِ گم شده‌ی انسانی ای من
 مردانه بمیر نه خوار! دیوانه‌گئی غذایین شریف باش
 که دقیقه دقیقه و دیر اما دلیرانه و انقلابی می‌آید به بار!

شرم حیوانی وحشی است

تصمیم گرفتم که "میم" را طوری بنویسم که از راز روزنه‌ی ظریف
زنده‌گی دوست اش

رمز زیبایی نوری گذر کند
که از ادای احترامی عمیق به چشم‌ها حذر نمی‌کند و می‌داند که شرم

حیوانی وحشی است پیوسته در پنی‌ی پنهان کردن خویش
و در تقویمی دارد که زمانه‌اش به زبان زمستان سخن می‌گوید
و با چشم‌های زمهریر در فراقِ مهر و ماه

آن هم فقط محramانه در برابر می‌عنی شریفه می‌گردید
تو سفره‌ای پُر از پیش‌داوری‌های نادرست و پُر از نان بیاتی
حیات‌ات در گرو گروگان گیری‌ی گرگان تو رُستمی بی‌شاهنامه‌ای
گرچه از روزن میم و درازای سفر خطرناک نور سخن می‌گویند
و از غلبه‌ی غم‌گین و قاطعِ مرگ (یعنی سردی)
بر عشق (یعنی گرمه) می‌گرین

تصمیم‌ها دست به دست هر انسانی را به آستانه‌ی میم‌ها می‌رسانند
و میم‌ها مرده‌اند را نمی‌دانند نمی‌بینند شرمی وحشی را
که به دندان حیوانات گرفته شده

و بخاری را که در حسرت آب سرد صحراهای صمیمی دوستی
 قطره قطره لاغر و شکنجه شکنجه می‌میرد زمستان و زمهریر
 چه تقویمی می‌تواند داشته باشد؟ و یک شاهنامه چندتا رُستم؟
 من اگر مُردم تو در خیابان‌ها برای ام قدم بزن!
 و پایی بر سر کاه‌گل‌های بازار جواهر کان را کساد کرده!
 و دمی به هم‌دمی با هواهای تازه!
 با هوش‌های تازنده به سوی اسبهای اندیشه‌شکل وجودان قلب!
 و بدان که جدایی در جان جهنمنی جهان جاودانه آشیانه دارد
 و تسمه‌ی تصمیم یک دقیقه پیش دوست‌دارنده‌ی دست و پای آدمی
 همان تسمه‌ی تصمیم یک دقیقه بعد دوست‌دارنده‌ی دست و پای آدمی نیست
 و هیچ سفره‌ای شایان احترام‌تر از سفره‌ای که محتواهی اش کنج‌کاوی
 چندچشم و چندکتاب گرمایی یک دو عشق و
 سایه‌ی سه چهار خنجر جاودانه در غلاف

وَجْدَانِ هَایِ مَكْعَبِ شَکَلِ

بِهِ جَایِ آنِ کِهِ جَعْبَهَايِ ازِ وَجْدَانِ درِ اینِ جَهَانِ بِهِ وَجُودِ آورَنَدِ
وِ رُوزِ بِهِ رُوزِ حَجَمِ اشِ را گَسْتَرِشِ دَهَنَدِ

شَبِ بِهِ شَبِ جَانِ شَبِ پَرَهَهَا را مَشْبَكِ كَرَنَدِ وِ شَكْمِ خَوْدِ را الْحَظَهِ بِهِ لَحْتَهِ گُنَنَهِ
وِ گُرَدَهِ شَانِ هَمِ دَسْتَيِ با تَسْمَهِ تَأْگُرَدَانِ زَمَنَى رَا تَرَسَانَدِهِ

چَرَخِ گَرَدَونِ وِ سَتَارَهِ وِ سَعَلَاتِ رَا صَاحِبِ شَوَنَدَا!

بِرَاهِيِ مَرَدَهَانِ مَاهِصَفَتِ اَرْزَشِيِ كَمِ تَرِ ازِ يَكِ سَرَگَيِنِ غَلَتَانِ قَابِلِ شَوَنَدَا!

بِيَرَونِ رَفَتَنِ ازِ اينِ دَايِرهِ وِ اينِ قَاعِدهِ نَقْطَهِ رَا آَيَا ازِ اَعْتَبَارِ مِنِ اَنْدَازَدِ؟

آَيَا دُوْ ضَلْعِ قَاعِدهِ وِ زَنِ مَثَلَتِ رَا حَتَّمَنِ مَرَدَسَالَارِ مِنِ كَنَدَا! نَا!

قَرَصَهَايِ مِنِ رَفَقَاهِيِ وِ فَادَارِ مِنِ اَنَدِ

كَهِ سَاعَتِ بِهِ سَاعَتِ بِرَاهِيِ مَلَاقَاتِ اَمِ بِرِ درِ مِنِ زَنَنَدِ

وِ مِنِ گَويَنَدِ درِ اينِ جَهَانِ كَجَاستِ جَايِ جَعْبَهَايِ کِهِ وَجْدَانِ اشِ آَتشِ نَگَرَفَتَهِ
بَاشَد؟

درِ كَدَامِ كَشَورِ بَا جَمِجمَهِ فُوتَبَالِ بازِي نَمِيَ كَنَنَدِ

وِ با اَسْتَخَوانِ بِرِ طَبَلِ نَمِيَ كَوبَندِ؟ تو تَارِيَكَىِ کِهِ شَبِيِ تَارِيَكَهِ تَرِ ازِ تو
درِ تو تَيَرِيِ مِنِ اَنْدَازَدِ بِهِ اَمِيدِ آنِ کِهِ درِ مَرَدَادِ

دِيَگَرِ هِيجِ مَرَدَهَايِ مَنْتَظَرِ شَعَرِيَورِ نَمَانَدِ

هیچ ماهی آوازِ آمدنِ مردمانِ آفتاب را نخواند و کسی نداند که ندانی
مادرِ جعل و رجاله و جلادان است ندانی شکمی گنده دارد که روده‌های اش
پدرِ افعی‌ترین ماران است

ای شبکه شبکه دام گسترنده‌گان برای شب پرهای شب‌نامه‌نویس یا
شب‌نامه‌خوان

ای ارزش وجودتان یک ذره بیشتر یا یک ذره کمتر از دو قرآن
ای گله‌های تان گنده و در میدان‌های فوتیان این سوی و آن سوی دوان
ای استخوان‌های تان بر طبل‌ها کوبان مرد و زن ندارد
خدادوچنیستی است و عادل قاری و اهل دل
و آب و گل را عاقبت به یک سان پوزان
و تبار همه‌ی اعتبارهای تاریکه جعبه‌های جهان چه بی‌وجودان و چه با وجودان
به "آدم" می‌رسد که او هم
میوه‌ی رسیده‌ای در درخت خشکیده و حواس پرت "حوا" است

قویِ غزل سرا

به خاطرِ خُرمیِ شعر بود که من در خیلِ خاطره‌هایِ خراب نماندم نمردم
 خواندم اندوهِ آوازِ رازهایِ روزانِ بی‌آفتاب را
 ستاره‌ی ناپایدار شب‌های پیروزمان را رنج را به دست گرفتم و تحقیقیدم
 دیدم که حقارت در خونِ آدمی نبود
 در بی‌حمایتیِ آدم و بی‌آیتیِ بیست آخِرِ آجرِ خانه‌ی انسان بود
 در حیوان بودنِ خدایی که از گنجاندنِ وجود و وصل و گنج در گیتنی
 به جانِ هم انداختنِ گیاهان را مَدِ نظر داشت
 از حساداتِ جماداتِ نسبت به یک‌دیگر
 چه سودها که برایِ خودش برنمی‌داشت! به خاطرِ خُرمیِ تو بود
 تا شعر نمیرد بود که من خودم را نمیراندم
 در خیلِ خرابِ امتِ میرنده‌گان و برده‌گان خودم را نَامیراندم
 راندم ارابه‌ام را به آن‌جا که چشم‌ها برق نمی‌زنند
 از شادیِ کسبِ اسکناس‌هایی با ارقامی درشت
 و آدم‌ها به بطالت بر سرِ خود نمی‌زنند پوک‌هایی از گرد و را مشت‌مشت
 ای آوازِ گلوهایِ خود را از دست داده ای لب‌خندِ نیرومند بی‌لب
 مگر از به جانِ هم افتادنِ خدایان نیست که این خلق

قربانی بمب و بردگی و باران و برف می‌شود؟
 مگر از سودورزی سنگ‌ها نیست
 که شیشه مدیون دین‌های شکسته و آیین‌های متروک می‌شود؟
 آن رنج‌ها ما را در دست که می‌گیرند و می‌تحقیقند
 جز مرغی را نمی‌بینند که قُدُّش
 هیچ تخمی و ترانه‌ای را در آشیانه‌ای نمی‌گذارد در بین آشیانه‌گی‌اش نیز
 و به خاطر نمردن ما در خانه‌های خونین و پُر مار و عقرب
 پُر از وقیحان است که آن قوی شکست و پیروزی ناشناس
 که آن قوی مغرور و زیبا در فراز و فرود قرن‌ها پیوسته شنا می‌کند
 و دست از سرودن شعرهای فرزانه و فروزان و فروتن برنمی‌دارد
 شعری شوریده که شیرینی بیت پایان‌اش را ندارد

هر کلمه چرانگی دارد

آسمان با هزار چشمِ ستاره‌گان اش برای چه می‌گرید؟
 با صدها صدف سرشار از زیبایی‌ی سحرآمیزش برای که سخن می‌گوید؟
 هر کلمه چرانگی دارد که زنده‌گئی کسی را روشن و
 زنده‌گئی ناکسی را خاموش می‌کند و تنها کفتار و کرسان‌اند که نمی‌دانند
 که چشمِ ذاتِ جوشیدن را در خویش دارد
 شاعر نمی‌تواند از روشنایی بخشیدن به جهان دست بردارد
 نمی‌تواند چشمِ گذشته‌گان و ابرویِ درگذشته‌گان را با ابرها و عقاب‌ها در میان
 نگذارد

ای آسمان آیا مرگ و اپسین ایستگاه این اتوبوس پُر بوسه و لب است
 اتوبوسی که نیمی از مسافت اش نام و نیکی و نیم دیگر شناوری و ننگ؟
 نه باور نمی‌کنم من می‌دانم که پول خواری
 پدرِ روده‌های مردم را درآورده است
 کفتاران و کرسان را به عزایِ دخل‌ها و بانگ‌ها نشانده است
 و چراغ‌های در کلمات را یکی یکی خاموش کرده است
 من می‌دانم که تو یک پارچه شعری دوزنده‌ی ردایی به زلائی آب و
 خوش نشیننده بر بدنِ آدمی نخ‌های ات همه فروزیزنده در دریایی فروتنی

و دکمه‌ات همین زمین است افتاده در این پایین
 مادرِ راستین تمامِ دین‌های اهورایی تمام آیین‌های از قدِ خدایان زده بالایی
 ای گریه‌ی هیجان آمیز چشمِ ای بخشندۀ روشنایی به چشم‌ها
 بوسهٔ اتوبوسی است که ایست‌گاهی ندارد
 پول سلام و آغوش و رفاقتی را نمی‌شناشد
 و من جنینی را منی‌شناسم که از شکمِ مادر درخواهد آمد
 مگر آن که زنده‌گی‌ای بدون مرگ را به او ارزانی بدارند
 پس چرا اندوه‌گین باشم با صد‌ها صدف و هزاران ستاره‌ام؟
 چرا اندوه‌گین باشم من که سرچشم‌هی حیات یعنی واژه را در اختیار دارم
 من که حریری زنده و هنری زنده‌گی‌بخش را بر احرار زمین می‌بارانم؟

^۲- تورات: در ابتداء واژه بود

آبیدن و آسمانیدن

در این دنیای پست که زود عمر آدمی از جان می‌پرد
 چون تیری که از شسته چه آن که از دست پسته فطرتان رست
 چه آن که نرست هر دو جزو رُستنی‌های گستره‌ی هستن باز باقی می‌مانند
 دریغا که در بی‌پناهی‌ها برای تسکین حرمان
 انسان خدایی ندارد برای پناه بردن به او برای چاره جُستن از او
 برای با او به گفت و گو نشست
 اشک‌های من از شکست پیوسته‌ی مبارزات بشر است
 از آن که شما آن قدر نیک بودید
 آن قدر زیباترین نغمه‌های اهورایی را سرو دید
 که حوران دریایی به ساحل آمد
 حاصل صدف‌های شان را به زمینیان بخشیدند
 و خودشان هم دیگر نخواستند به جانب گیاهان زیر آب برگردند
 در این دنیای پست اشک حتا جایی برای نشست نمی‌یابد
 خاک آرزوی پاک شدن دارد اما نمی‌آبد و نمی‌آسماند
 و حقارت را بین که خدا به آدمی پناه می‌آرد!
 ای گستره‌ی رُستنی‌های هستن ای گیاهان گریخته به زیر آب

برخیزید و بشتایید شما اگر چند گل دیرتر بیایید
 این باغچه دیگر زنده نخواهد ماند و کسی نخواهد دانست
 که از چراغی بر سر راه بشر گرفتن بود که سنگ از شر تن زد و
 به انسان تبدیل شد

در محاصره‌ی ددان

شُکری در درگاهِ خدا زانو می‌زند و به خودش می‌گوید:

«وضعِ تو از وضعِ بی‌پناهی آن شترِ تک و تنها و بی‌کس و کار آن شترِ گرفتار آمده در محاصره‌ی خطرناکِ صد شیرِ مخاصم و ریاکار هزار بار بهتر است اشکِ اشیا هر چه قدر هم که خشک باشد باز تأثیرش به رویِ آدم‌ها تر است»

درد به خانه‌ی من آمد و دیگران فکر کردند که او میهمانی موقد و موقت است و با خوب شدنِ حال اش

به کمکِ شترها و شهاب‌ها خواهد شتابید و خواهد رفت
حالاً شُکری شُکری را در استکانی می‌ریزد و نمی‌داند که در تهِ استکان
نماینده‌ی غرشِ ددانِ بیابانی خانه دارد
(دور از تعدادِ محدودی از مردمانِ زمان
که آتشی سرکش در جان‌شان زبانه می‌کشد

و اهالی بی‌پناهِ یک کشور را گرم و راهشان را روشن می‌دارد) آری
درد ضدِ زیبایی بود و تمامِ نبودهایِ معطر و نبردهایِ پُرشکوف را نشانه گرفته
درد طفیلی بود و دست از آزارِ طفلان و ترانه‌هایِ معصوم‌شان برندارنده
و دریغا که درمان خودش را در هزار پرده و پستو پنهان می‌کرد

و از پسِ پرده و پستو تماشا به شادیِ گل‌ها و ستاره‌ها
و می‌شنید شُکر از دهانِ بن پناهِ شتری را که زانوی اش خاکی
اما خودش راه به آستانه‌ی معصوم آب نمی‌برد

خورشید نانی ترد و طلایی‌رنگ است

چه رهروانی بودند اینان؟ که به هر ره
 کلاه از سر و پعرهای از اسرارت برداشتند به وقت بیماری‌ی ماهات
 وقعن به سبدسبدهای ستارهات نگذاشتند
 چه بدی‌ها که به سر سنگ‌های ات آوردند و
 چه چاه‌ها را که با بی‌چاره‌گی و مار انباشتند!
 خورشید نانی ترد و تازه و طلایی رنگ است
 و زنده‌گی نمایش‌نامه‌ای که مدت اجرای اش مهم نیست
 مهم انجام آن به بهترین وجه است چه رهروانی بودند اینان؟
 که از آن همه حرف‌های پوچشان این گونی پُر از باد شده
 و هر گونی‌ای از شیادی‌های آب شاد شده
 تو نگران زنده‌گی‌ی دیگرانی نگار اما نمی‌دانی که تمام گاه‌نامه‌ها
 فراموش کرده‌اند هر چه بود را هم نبود را ای همنبرد من
 ای شریک من در عقایدی پاک با بیرق‌های اشتراکی
 ای هم گام من در برد و باخت‌ها
 تو نمی‌دانی که شخصیت‌هایی هم هستند با خصلت‌های خوب و خوددار
 که به سختی و قیمتی گران اما بلآخره و به هر حال می‌فروشنند خود را

و می خرند نانِ طلایی‌ی خورشید را
 تا ستاره‌گان از گرسنه‌گی و شکنجه بمیرند
 راهِ راهیانِ آب وار گذشته را در پیش نگیرند
 ای نمایش‌نامه‌ای که نامه‌های ات به دستِ ساکنانِ شهرهای دور نمی‌رسد
 ای که در دهانِ غم‌گین ات دندان‌هایی از خنده می‌روید
 آن رهروانِ روان به راه تبدیل شدن و هر مار
 به چاهی پیچ‌پیچ و ظلمانی و بی‌مسئولیت
 و جهان آن قدر حرف‌های پوچ شنید از این و آن
 از فرسوده‌گی‌ی عقایدِ قرآن که انسان به جانوری جهنده
 و هر فرشته‌ی پرنده تشنه‌ی دفتر و دستگ و بعره
 شهروندان بی‌چشم و بی‌چهره و خودِ خدا جاودانه به خانمی جنده
 یعنی به جعلی هرجایی بدل گشت

دایره ۵

پول را آدم با خود به گور نمی برد اما شعر را از گور با خود بازمی آورد
 و آن ناجوان زن مردان آن سازنده گان زندانی به نام بی و فایی
 آن از منفعت خود در آورده آرمانی
 هزار هزار همه جا پراکنده اند در این دیار باستانی ای یارِ دبستانی
 ماهی که مردم صفت است
 فقط با شریف ترین ستاره گان و نو ترین اندیشه ها دوستی می کند
 و دوری از خرف های مزخرف از خزف های خزان زده یا خزان آوری
 که زنده گی شان صرف مبارزه با انسان های والا و گوهر های شب چراغ می شود
 گورها پول را پس می زنند پستوهای اسرار را بر ریسمان آفتاب پنهن می کنند
 اما پنهن باز دست اش به دعا و پای اش مدعی ای راهنمایی راه گم کرده گان
 روزگار را بین! چتری که آن همه دم از دوستی می زد
 تب را در مطب به جا گذاشت و مرا فراموش کرد
 و خودش به دنبال نمی دانم چه ها رفت
 به دنبال خزان هایی که در خرجین خران است
 به دنبال سودی بی و فا که صفائ اش ورق می خورد
 در دو سوی صفت ابدی ای مرگ

ای دبستان‌هایی که دوستان تان را از دست داده‌اید
 ای آرمان‌هایی که یاران تان را می‌جویید
 شما به من بگویید که چه‌گونه یک ماه هزاران آدم را به حال خود می‌گذارد و
 دو خزندگی بی‌مقدار را به قائدی جماعتی بر من گزیند؟
 شما به من بگویید که چرا یک پعن پعن شده بر ریسمان
 ادعای سبق بردن بوی اش از خوش‌عطر ترین پیراهن جهان را می‌کند؟
 مگر این زندانی که حالا میله‌های اش ملت‌کش است
 همان نبود که قبلن رفاقت با شعر
 با انسان‌های شب‌چراغ و گوهرهای والا می‌گرد
 با سنگ و سنان بر سر عقاید شریف اش جر و بحث و الا و بلا می‌گرد؟
 و از شما می‌پرسید: وقتی چتر خودتان تری‌ی چشم‌شما را فراموش می‌کند
 دیگر چه انتظار از عطرهای بیگانه‌ی دیگری؟
 کجاست شیشه‌ای که صادقانه سخنی گفته باشد به
 و سخنی شنیده باشد از وتری؟

مَرْدُمْ يَعْنِيْ آنَانْ كَهْ دُمْ دَارَنْد

عشقى كه دست اش رعشه دارد رعد را به کجا بگذارد؟ برق را از کجا بردارد؟
 دو دنيا يكى اسغال است و يكى يبوست
 روده صورتِ کدام خوش بخت را ببوسد؟ تا ترساننده شان سوء استفاده نکند
 گياهان ترس شان را در زير برج ها و در آوندها پنهان مى گنند
 ترس شان از بين حقائقى دنيا و هر که هر که بودن جهان را
 دستِ روزگار را بین که براي بازي به من توپى به نام "مریضى" داد
 دستى رعشه دار رعدى به جاي کلاه بر سر برقى که هميشه چشم اش بر در
 مردم يعنى آنان که دُمْ دَارَنْد شاخ شان را به درختان بخشیده و
 بعرهای از سُمْ و سمباده و ستم دارند
 و با دو دنيا که يكى يبوست و يكى اسغال
 روده کجا روَد و به گُى كند عرضِ حال؟ تو که شعر مى خورى و نثر مى رينى
 تو که همسر قانونى ي پروينى
 تو که نسترن را مى دوستى و با نسرین مى خوابى
 تو که از نمى دانمها مى دانمها را ياد نمى گيرى
 تو که دامن باد را مى گيرى و متousel به "هدف و سيله را توجيه مى گنند"
 مى شوي

هرگز نمی‌شوی پیروز بر شوگرانی که نوش‌داروها را نوکر خویش می‌خواهد
 و انواع بیماری‌ها را به ارغوان ارمغان می‌دارد
 ارغوانی که از آوندهای اش شاعری پا به بیرون می‌گذارد
 و واپسین شاخ و ته‌مانده‌ی دُم‌اش را به باد می‌دهد بادی شکاک و پرسان
 که اگر "حقیقت" حقیقت دارد پس چرا و از ترسِ چه
 تمامِ برگ‌های اش می‌لرزد و
 ثمرهای اش در هیچ بازاری به یک زَر هم نمی‌ارزد؟
 من آن آبی هستم که هسته‌ی ستم را نشانه گرفته است
 آن آبی که می‌داند: «این که خاکِ سیه‌اش بالین است
 اخترِ چرخِ ادب پروین است»^۳

^۳ - از پروین اعتضامی

بى تاب ام براي ات اى مهتاب ام

كلمه يك دانه‌ي لاغر برف است
 كه غلتان غلتان بزرگ مى‌شود و اندک‌اندک به گوي گويای زمين تبديل
 و مى‌زداید لرز و تب را از هر چه گلنگ و بيل بى تاب ام براي ات اى مهتاب ام
 از کدام قرقره‌ي بى قرار قناری‌اي پيراهن باف را دربياورم؟
 از کدام ابرهای گريان سراغ ستاره‌گان دل سوخته‌ي زمستانی را بگيرم؟
 از تخم کبوتران کلمه درمی‌آيد برف آواز پاکی‌ها را مى‌خواند
 و خود را رُشداندن شيوه‌ي زنده‌گئي آن نهالی‌ست
 كه از سوی خدایان به حال خود نهاده شده است
 به حال خود نهاده شده‌ایم و مى‌دانيم که بشقاب مرگ زمين و
 قاشق و چنگال‌اش بيل و گلنگ است
 و زره‌اي که از مبارزه تا واپسین لحظه‌ي زنده‌گئي‌اش دست نمى‌گشد
 يكتا و ارزش‌اش بالاتر از زرد بالاتر از خورشيد اى بازار بزرگ بى رگ
 اى عقل بازركانان ات بسيار پايين تر از دو گوسفنده و يك بُز
 اى تيمارستان همه‌جايی که بين انسان و انسان مى‌اندازی جدائی
 بگو که از گنجه‌ي کدام قناري ما پيراهنی آوازخوان را دربياوريم؟
 بگو که با کدام آفتتاب افسرده‌گئ را بزدایيم؟ همراه کدام مهتاب

تاب را به گردنش بغاران وابداریم؟ آخر قابل‌های موقر و بی‌قرار کو
که این زمین غم‌زده را سزارین کند
و واژه‌گان برف‌زده را زنده‌زنده به دنیا پیاورد؟

به آتش سپاری جنازه‌ی زرتشت خاکریز

در د او ل به در دوم حسادت می‌ورزید
 که او دیر آمده و زود عزیز شده است پیش شما
 و دی را رنگ بغار زده و به پاییز فروخته است
 شاخه‌ای از درختی به خواب رفته بود
 نور چشم‌های اش را و آرزوهای اش را آب برده بود
 و انبیو نامه‌های اش به دست پرنده‌گان گم شده‌اش نارسیده از اسلام گه
 جز گه اسلام در نمی‌آید جز درد بر درد نمی‌افزاید برف می‌بارد
 برفی که بر بام ما حرف می‌گذارد
 هستی استکانی است که یکی از آن شرافت را می‌نوشد یکی شرات را
 یکی از آن عشق برمی‌دارد یکی بساط دار کردن را
 و در این میان بغار و پاییز بسته به سود و زیان خویش
 گاه دوست و گاه دشمن هم در دوم از دست در د او ل به کجا بگریزد؟
 جز به دشت و دمنی
 که هزاران هم‌چو منی برای اش بیش تر از یک شپش ارزش ندارند
 ددان از درون دل اش ادبیات اسلامی را در می‌آورند!
 تعییر هر شاخه‌ای از درخت و از زنده‌گی خواب آن شاخه است

و پرندگان نامه‌نگار با نگاشتن نامه اندوه روزگار را از یاد می‌برند
 اما درینگاه حرف برف‌ها آب خواهد شد
 استکان و صدها هزار لبه‌های غزل‌خوان هستی بر باد خواهد شد
 و شاید آن گاه شاعری بی‌رشک رو به رفیقی شفیق و محرم اسرارش
 با صدایی گرم و آرام بگوید: آری ای نظرکرده ای عزیز آن پاییز
 پایان همه چیز بود شایان به آتش سپاری‌ی جنازه‌ی زرتشت خاکریز
 و آب عجب سنگ تمام گذاشت کنار آینه‌ای امیدوار به آفتاب و دوستدار مردم
 آینده آینه‌ای که پیوسته به تسلیم و شکست و خیانت‌ها
 به اسلام و الله‌اش نه گفته بود

در آغاز آه بود

از گیاهان آه آویخته و اشک بیخته در بیابان
 از جاپای این فرزانه‌گان رویان و به بوی آن دریا مویان
 لعنت بر آن لغتش باد که عنان نان آوری و آب بری دیگران را می‌گسلد
 و زهر را به کام دیگران فقط به ظاهر می‌عسلدا!
 لعنت بر آن لغتش باد که غایت قصه‌ی هستی انسان را بی‌ نقطه می‌کند
 و نمی‌داند که احساسی بی‌ خرد چهره‌ای بی‌ چشم است
 در آغاز یک آه بود تکثیر‌کننده‌ی گیاهان در آغاز دو بیابان بود
 خواهان آبستن شدن و غربالی را شیر دادن تو می‌آیی
 اما با پاهایی از دروغ تو می‌آیی اما با دستانی از سراب تو می‌آیی
 آمدنی که نیامدن را در خود دارد که بطلان را در باخچه‌ها می‌کارد
 این چه زمانه‌ای است که از بی‌ تکیه‌گاهی گوسفند به گرگ خودش پناه می‌برد
 گیاه به خشکی‌ی ریشه‌اش و الک به سردی‌ی سوراخ‌های اش؟
 این چه زمانه‌ای است که فرزانه‌گان عسل‌زاد عسل‌ذات یا عسل‌زبان
 عزلت‌نشین‌اند و احساس و خرد بی‌ نقطه در پای سنگ‌ها می‌میرند؟
 من به خانه‌ی درد آمدم و ناخواسته جا خوش کردم
 تو را جارو کش بی‌ درمانی‌های خود کردم

و سرانجام دانستم که عنان دار زنده‌گی‌ی مردمان در زمین
 یگانه عنکبوتی است که اصلن سواد خواندن و نوشتن ندارد
 عنکبوتی که تارهای اش شیر و خون را به دام می‌اندازد
 و دست‌اش جاپایِ دروغ و قابلِ را پاک می‌کند
 تا هیچ انسانی دیگر عصیان نکند و فریاد
 که: توفانِ مقدسِ لغت بر آن لعنتی باد که در شیرینی‌ی این گورستان
 دهانِ شورشیِ مگسان آن را بنیاد نهاده است!

نجابت

خازی نمازش قضا شده بود و دریایی در قفای اش
 فریاد "کافر! کافر!" را سر داده بود پاهایی بریده در ساحل به جا مانده بود
 و خودکشی گویا سخاوتمندانه کاری که یک قرقوه‌ی سخن
 می‌توانست در راهِ رهایی نخی نجیب از تلخی‌های ناگزیر زندگانی
 انجام دهد قندانی می‌خواست تو را ذره‌ذره خرج کند
 و شیرینی‌ات را مصرفِ اندک‌اندکِ ادراک‌های آینده
 اما تا چشم گشود دید که من تمام شده و دیده‌بانی‌ی مردگان را به عجه

گرفته‌ام

و به جمع پشتیبانان آن غازِ بن‌چاره پیوسته
 کافران چند پله به حقیقتِ عالم نزدیک ترند
 و نذرشان برای نجاتِ نبضِ یک نوزادِ انسانی
 از جانبِ هزاران حیوانِ بیابانی درک نمی‌شود
 این همه خیزابه‌های به نماز ایستاده
 آیا در درگاهِ کدام خدا و چه چیزی را آرزو می‌کنند؟
 و حقیقتِ ذره‌ذره شیرینی‌های خودش را فراهم
 برای خوش‌آمدِ کدام قندان می‌کند؟ ای پایِ بریده

خنده‌دار است خودکشی برای یک جفت چکمه و نجابتِ نخ
در پیشِ پیش رو ترین ناخدا یان دریا خالی از هر گونه معناییست
و شما ای ادراک‌های آینده ای گل سرسبدِ مغزِ هر چه آدم زنده
شما آیا سخاوت‌مندانه‌ترین کار و کارآثرین پیکار را
در به راه انداختن کاروانی از اندیشه خلاصه نخواهید گرد
کاروانی که ساربان شیرین کلام اش یک شعر شگرف است؟!

خوش‌بخشی غمیبیتِ هراس است

قبلن‌ها چرا اما همین چند روز پیش نمی‌دانم چه شد که دیگر از مرگ نترسیدم

دیدم اشکی هر چه صورتِ خود را پاک می‌کند و به هنگام تعاجم و حشیانه‌ی دشمن از سنگ پشت تقاضای سنگ و تانک و لاس می‌کند حتاً ذره‌ای از تاریکی دنیا کم نمی‌شود دنیا اندکی امن‌تر نمی‌شود پس گفتم: «خوش‌بخشی غمیبیتِ هراس است و تکراری‌های چهره‌ی انسان تُکِ تُکِ کبوتر را خسته می‌کند و بسته‌ای به شکلِ جعبه پُست‌خانه را دارایِ وجود نمی‌کند» قبلن‌ها چرا اما همین چند قلم پیش نمی‌دانم چه شد کدام قند نمایان که تو شدی بی‌پایان که تو شدی مجنونی بی‌عشق‌های بید هم پریشان خبری بر در می‌کوبد و خنده‌ای را تحويل می‌دهد و نجات عنکبوتی را که من خواسته با برق خودکشی کند قبلن‌ها همان بعدن هاست آینه جاودانه عاشق "ها"ست و بی‌شک من بایست شک کرد به تمام قاطعیت‌ها و قاتل‌ها به دانه‌هایی که بد جوری زل زده‌اند به نوکِ کبوتر

سنگ بار دردهای جهان را که بر پشت خود حمل می‌کند
 ما لاک پشت می‌شویم و ناخن زیبارویان جهان عاشق چشم مان
 و دری خود را زیر بغل زده در کوچه‌ها روان به جست‌وجوی دستی بی‌گناه
 ای پُست‌خانه‌ی خراب تو جعبه‌ای بدون وجودانی دریده را به من نشان بده
 تا این قلم نشود هلاک تو مشکلی را به من که از مشتی بسته نمی‌آید
 قبلن‌ها سیم با برق می‌خواست خودکشی اما بعدها نظرش عوضی
 و ما پادزه را گذاشت شما به عجله با زر ازدواج کردید

حوا شاعری اصیل است

قاعده‌ای دانا مائده‌های نسیه‌ی آسمانی را به تو من بخشد
و مائده‌های نقد و بی‌مانند زمینی را به من
ای اربه‌ی دوست‌دارنده‌ی نسرین و یاسمون نسترن خانم زیبا و خوش‌خرا� را
نصیب سیبِ مست و مشتاقِ من کن! و شاعران واقع‌شاعر را
آشنا با آن شنای تک و تنها و دل تنگ آن شنای آتشین‌جان و اندیش‌مند
و بگذار دل مردمان داشن مهربانی را از مهر و ماه بیاموزد
چشم‌شان با آزادی و با زیباترین مناظرِ جهان بیامیزد ای قاعده‌ی دانا
دریای بی‌کرانِ دست‌ام هنوز مست
هنوز از عبیر اعجاز آمیزِ دستانِ تو سرشار است
هنوز ماهی‌ام سر به بیابان‌ها من گذارد و سراغِ چراغانی‌ترین ترانه‌ی جهان را
من گیرید

و در گوشِ گوشه‌های خیابان من گوید:
«تمامِ درها را به رویِ مرگ و نیرنگ نیز اگر بگشایند
باز این اتاق بی‌نیاز نمی‌شود از نازِ نیزه‌های مهربانی
که قلبِ انسان زادگاه‌شان بوده است»
همه‌ی مائده‌های نسیه‌ی آسمانی و سوره‌های سیاهِ قرآنی را طبیعت

به شما بخشیده است به شما قربانیانِ نادانی به شما
 یعنی به آن آتشی که دست و دلِ هیچ انسانی را گرم نکرد
 و جز دود و دروغ از او بر جای نماند

ما اما سبب و انارهایی بودیم نشسته در ارابه‌ای جاودان
 ارابه‌ای با چرخ‌هایی از عطر و عبیر با اتاقکی از عشق و عدالت
 که هر چه دورتر رفتیم از ناشاعران و بی‌شعوران
 از بدشعله‌گانِ آتش زننده به آستینِ آب درنده‌گانِ آستر خاک
 نسترن خانم! ای معنایِ عصیانم ای عصاره‌یِ جانم
 حالا باز از تو است اگر چرا غانم است این درختِ غان
 از تو است اگر هنوز نیزه‌ای به مهربانی از کشوِ میزی درمی‌آید و
 سخنِ سرخِ سبب را با قلبِ ما قرمزانه در میان می‌گذارد
 و در پیشِ پیش خوانِ دکانِ یک شنا انتکار می‌کند گناهِ اولیه‌یِ آدم را

احساسِ سقوط

ما آن آتشی بودیم که در گمنامی سوخت
 به عمرِ کسانی معنایی داد و زندگیِ کسانی را برافروخت
 و هیچ انسانی را در مقابلِ مقام یا عقیق و الماسی نفوخت
 آتشی که دودی از او باقی نمانده بود
 تا نسل‌های آینده به دودمان اش پی برند و نه خاکستری به جا
 تا به جاهِ والای مولی سرِ شماره ببرند خدا در آسمان‌ها بوده است
 و ذراتِ امروزِ بدنِ ما ذراتِ دیروزِ بدنِ ستاره‌گان
 پس خدا در درونِ ما است و احساسِ سقوط از این جا آب من خورد
 بخت اش ترفیعِ مقام یافته سخت تُرد شده ترانه‌اش مثلِ برف
 او که تا دیروز رویِ زمین می‌خوابید و امروز رویِ تخت
 و تنها تاج را کم دارد تاجی با عقیق و الماسی رنگارنگ
 مواظب باش که به غفلت و بی‌گاه سر از پنجه درنیاوری
 که روزگار هر کس را یک جور از پای درمی‌آورد
 تو را خدا از این جا می‌برد و ابلیس بازمی‌آورد
 طوری که دیگر حرف‌های تو را به یک برفِ ناقابل هم نمی‌خرند
 سقوطِ قوی از قله‌ی غرور و افتخار به رجاله‌گان چیزی را نمی‌آموزد

و موافقیتِ شبانه روزی از بیضه پرنده را وفادار به صبح نمی‌گند
اگر مسئله مسئله‌ای در درون بودن است پس زنی که کیری را در خویش دارد
من تواند بگوید که خدا در من است

شعری در آخوری

تو بیماری یا بیمار؟ ای دست‌کارِ بلعوسی‌های آفریده‌گار
 ای آقای خوردن و ریدن آقای زن و مرد را دم به دم گاییدن
 ای اسیرِ بدن ای ندانسته هنوز که هستی سرچشمه‌ی هراسی شفاف است
 گل و گل کار و گل‌چین همه‌گی در پایان طعمه‌ی تیزی داس است
 و شیر و رهایی را به نامِ شعر جلوی جانوران ریختن
 و زبانِ علوفه‌ها را به انسان آموختن جای خدا و ابلیس را عوض
 و نمی‌کند گیاهی هوسِ حرفی و ادیب شدن را "آیا" از "اما" چه می‌داند؟
 پس پشتِ "چه گونه‌گی‌ها" را که می‌خواند؟ آدمی نادان به اشتباهی
 می‌کشاند "ت" و "ب" هر دو را به تباہی و پی نمی‌برد که خودش
 یا گلی است یا گل‌کاری یا گل‌چینی و زمینْ عقرب و آسمانْ مار است
 در زیرِ این و در بالای آن ابلهانی بی‌شمار و به ظاهر مست
 امروز پیروز و فردا در شکست ای ازدواج کرده با درد
 ای در جنگ با نیرنگ و نیرنگیان و نیزه‌های شان مرا هم نبرد
 ای نیمرخی از تو خدا و نیمرخی ابلیس آیا مشقی که خطی و خیالی
 که نشانی از خدایی و عطی از بالی ندارد چه گونه خطایی را به پروازی
 و خیانتی را به آموزگاری نسبت می‌تواند داد؟

آیا مگر آفریده‌گار از هراسِ تنهایی این هستی را نساخته است؟
و آیا اگر "ب" و "ت" بتنی را تشکیل دهند
مگر ما نباید با تیشه و تفنج آن را از پای درآوریم؟
دیگر بس است شر و ورهايى را به نامِ رهایی خیال
در آخرِ خدایان ریختن!

بیضه‌ای بی‌پرنده

دل‌سوزی اگر ریشه‌ای اگر آتشی ندارد پس از کجا می‌آید؟
 این ساز بی قرار شب و روز بی رسیدن به کجا می‌رود؟
 مرکزِ ترس کجاست؟ ای دایره‌ی بی فریادرس
 ای میوه‌ی هنوز نرسیده به خاک افتاده
 ما درونِ بیضه‌ای هستیم که پوسته‌اش زندگی است و با شکستنِ دوستان
 شما از آن بیرون می‌آیید و می‌بینید که انسان
 موجودِ دیگری سوای تعریف‌های داده شده از او بوده است!
 جادوگرانه جواهری دارد عشق و جاودانه نیرویی خنده که چشم‌ها را شیدا
 که گوش‌ها را در اعماقِ سوت پیدا می‌کنند
 و بوسه بر ریشه‌ای که مادرِ دل‌سوزی است می‌زنند هر نقطه‌ی این درخت
 مرکزِ ترس است مخزنِ مختلفِ مترسک
 که انسان‌ها نارسیده از آن به خاک می‌افتدند
 تعاریفِ دقیقه به دقیقه می‌گندند
 و معارف در مقابلِ مقابرِ مغورو صدھا اخترِ هزاران کھکشان
 به تواضعِ لام فرومی‌بنندند پس وجودِ جواهرِ واژه‌گان برای چنسته؟
 اگر نه که برایِ آفریدن یک فریادرس و کشفِ این که عشق

خنده‌ای از ته دل است به ابلجیت‌های بشر به سکوت‌های فرصت‌طلبانه
به جنایت‌هایی که در خفا صورت می‌گیرند و محramانه
ما درون بیضه‌ای هستیم که پوسته‌اش مرگ است و با شکستن آتش
خاکسترِ معنتفِ گیسوی مردی سال‌مند
معترف می‌شود که "بودا" و "زرتشت" و "عیسا"
زاده‌ی معصومیتِ مادری بال‌دار و عاشق به نامِ نامی دل‌سوزی‌اند

آخور درخور تو است

آخور درخور تو است که هیچ‌گاه خورشیدی برای آسمان و
 خرمائی برای خماران این خانه‌ی خراب نبودی
 هیچ آتشی را برای زمهریرزده‌گان مهربان زمینی نربودی
 تو ساکن آن زادبوم بودی که بام‌ها در آن گوتوله‌اند
 که جغده‌ها آواز زیبای بلبل و قناری راله می‌کنند
 مرا اما دستانی دشوارنویس و بغرنج‌اندیش
 شبانه‌روز به شیوه‌های مختلفی می‌نویسند
 مرا دل‌سوخته‌گان و ستاره‌گان آزاده داوطلبانه به لب می‌برند
 و استگان‌های شورشی را شیرین می‌کنند
 خرمائی در خراب آبادی گرفتار آمده بود
 رعشه دست از سر سرگردان بنفسه برنمی‌داشت
 معلوم نبود چه از او می‌خواست و تا پایان زنده‌گی بندپایان
 علوم مختلف ندانستند که تو مرا دوست یا دشمن می‌داشتی؟
 چرا سر به سر عصب و رعشه هر دو می‌گذاشتی؟
 وقتی می‌گویند کاری زمان لازم دارد به این معنی است که آن کار
 درد را لازم دارد شعری در خانه‌ای کبوترزد تخم می‌گذارد

و روبدنِ آتش و مجربانی برای زمهریرزدگانِ هرگجایی
 از شیرِ مادر حلال‌تر است پیدا نیست که آشیانه‌ی ما آخور بود
 یا خانه‌ی خورشید؟ پیدا نیست چه کسی واژه‌گان را در استکان ریخت
 تا شکر شرم‌گین شود؟ همین‌قدر پیداست که سنگی عصبی
 مرا در دست گرفت و ورق زد جام‌اش را به جامی از عرق زد
 و به سلامتی‌ی آینه تو را سرکشید
 به نابودی‌ی ناجوان مردان و نامردمان عربده کشید
 آه ای بدبهادی که عربدهات
 برای تداوم زندگی‌ی خوبان و دوست‌داشتن خوبی‌ها بود
 آه ای عزیز از دست رفته یک روز از عمرِ بامِ ما نبود
 که دردی دزدانه‌دزدانه در بالِ ما خانه‌ای نگذارد
 و رذیلانه‌رذیلانه گله‌ای نکند که چرا پرواز
 هر شبے شعرهای دشواری را می‌نگارد؟

اگر صد جان می‌داشتم

واژه‌ای مرا در میان ریگ‌ها یافت فوری اندوهِ مرا دریافت
 و دانست برای یک و یکه و تنهایی که تویی من اگر صد جان می‌داشتم
 می‌دادم اش و یک‌دفعه می‌مردم داده‌ام اش و مردم
 و این نخل سرکشیده به هوا مرده‌ی من است حالا
 که گذشته را زیر سایه‌اش نشانده آب و دانه می‌دهد
 گیسوی زنی را شانه می‌زند که شاید ۶۰۰ سال دیگر به این جا بیاید
 آمده است و در مقابل واژه‌اینه می‌گیرد
 و طاووس مست می‌شود از زیبایی‌ی بر و روی خویش گویان که:
 «گلوله‌ای که همان طور برای در هوا بودن به هوا پرتاب می‌شود
 بل آخره گلی را برای پرپرشدن و
 مبارزی را برای شفقتنی ابدی بازخواهد یافت
 بل آخره ستاره‌ای به نوزایی خواهد نشست
 و فوری اندوهِ کاروان‌های گم‌کرد راه را درخواهد یافت» اگر دریافته‌ایم
 پس چرا هنوز تبر چنان به ریشه‌ی تبرزد می‌زند
 که شما به شدت تبه می‌کنید؟ چرا عرقی تیشه به دست از بیشه درآمده
 سری به مطب می‌زند؟ و چرا جانیان هنوز بال بال پرنده می‌آورند و

آواز آواز پرواز را دست بند زد دست دسته روانه‌ی زندان می‌گنند؟
 نخل‌ها اگر صد جان می‌داشتند
 برای مبارزان آن را می‌دادند و یک دفعه می‌مردند تا دیگر کم‌تر این گلوه
 خودش را در آینه ببیند و از زیبایی‌ی خود مستث شود تا دیگر طاووس
 با بال‌هایی از شادی بر ضد شیادی به زره‌ای از جاودانه‌گی دست بیابد
 و شانه بداند که ۶۰۰ سال آینده گذشت همین ۶ ساعت پیش بود
 یعنی من واژه‌ای بودم که هوسم ریگ شدن حواس‌اش را می‌ربود

سدی ویران میانِ خوبی و بدی

جهدِ جهنده‌گانِ جنگی جنگلی دارد با دو جبهه از خوبی و بدی
 تمایز قایل شونده میانِ کارِ عقلانی و پیکاری یدی
 در چار جانب پیشِ انقلابِ دریا کشیده سدی عشق‌اش یک درصدی
 عقاب اما در ماورای نیکی و شرارت
 بیگانه با تک آوری یا حرکت‌هایِ گله‌گی اجتماعی جهان‌ها را تعییر می‌کند
 از تجردِ خود باغی درآورده جان‌ها را سرشار از عطر و عبیر می‌کند
 قلبِ تو بخ زده بود و نخی خود را به آب زد تا برایِ تو آتشی بیاورد
 با سنگ و سنگ‌دلان بجنگد جهدِ به بیرون رفتن از جهانِ درنده‌گان کند
 و بالی از عقل و بالی از اشراق به من دهد
 آن کیست که می‌رود و همیشه در راه است
 اما به یک درصدی از مقصدی هم نمی‌رسد؟ آن کیست که نور و گرمی و صلح
 که گل و ستاره و دوستی را به دیگران ارمغان می‌کند
 بن که از او تقدیری شود؟
 بن که به او تاجی داده و در تاج پری از عقابی نشانده؟
 "دقتن" خوب نظر که می‌کند در خوبی بدی و در بدی خوبی را می‌یابد
 از هر غربتی‌ای یک قربتی‌ای برایِ خود می‌سازد و رازِ بیرقی را بر فراز

که با وجود تمام کاستی‌های اش انسان را سرافراز می‌کند
 ای کاسه‌ی مرموز مو به مو من تو را خوانده‌ام
 و می‌دانم که هر موضوعی در تو تو در تو است و بسیار سایه‌دار
 در حین هدیه کردن به مردمان شیرینی و شادی
 آن‌ها را گردنه‌ای گرفتار ترسن از اتهام و از سایه‌ی دار
 و گاه قیر را چنان گردنه‌ای تعبیر که در مقایسه با گندر و عطر و عبیر
 روی مرداده‌ها سفید می‌شود تاجی بر سر ددان نشانده
 و شاه می‌ششد به روی عبا و عمامه

وزنه‌ی وزینِ شاعر

آن وزنه‌ای که به تمام قدرت‌ها نه می‌گوید
 آن وزنه‌ای که از کوچک‌ترین عواطفِ انسانی می‌گرید
 آن وزنه‌ای که از به خاک افتادنِ فرزانه‌گان می‌میرد
 و وزیر و شاه و ملا را در گفه‌ای سبک کرده بالا می‌برد
 وزنه‌ی وزینِ شاعر است وزنه‌ای که از وزیدنِ نسیم‌اش
 شاه‌پرک‌ها شاد و خانه‌ی گل‌ها آباد می‌شود
 فانوس‌ها از زندانِ افسرده‌گی و جان‌ها از اسارتِ اندیشه‌هایِ فسیل شده آزاد
 می‌شود

از نکِ زبانِ آب نامِ تو هوایِ پرگرفتن داشت
 هوایِ عقابی شدن و سپس در نکِ آسمان تبدیل به نقطه‌ای مفقود
 آن گاه پیغمبری قبیله‌ی گمشده‌ی نجوم را به عده‌ه گرفتن
 من با ویروسِ نژادپرستی جتگیده‌ام - چه شاه و چه ملا -
 من قصه‌ی عجیبِ سرنوشتِ نجیبانِ مطروح از سرزمینِ مادری خویش را
 خوانده‌ام

دانسته‌ام آن که سال‌های عمرش رسیده به ۵۰
 دم به دم به میهمانی‌اش می‌روند ۴۰ اشک و ۳۰ آه و وقتی رسید به ۶۰

زنده‌گی اش را ماهی‌ای دان که رهید از شسته ماهی‌ای مضطرب و مترود
 رونده از رودی به رود سخن گوینده با وزنه‌ی دیوانه‌ی شاعر
 و چنگ انداخته به قانون غیر ممکن‌ها
 یعنی عقابی شدن و وزیر و شاه و ملا را قاپیدن
 قصیده‌ی قساوت قلب‌شان را خاییدن
 و اعلام کردن که دیگر دوره‌ی عالم و پلاکارد و پیغمبر بازی‌ها گذشته است
 دیگر نژادپرستی در زیر پای ویروس‌ها هم مرده است
 و هیچ ترازوی نمی‌خواهد کفه‌ی قدرتمند فانوس‌دارش را
 فدای داعیانی با فکرهای فسیل‌شده فدای بانیان بناهای بنیاد کند
 هیچ انسان شادی‌پرست و آزاده‌ای نمی‌خواهد
 از افسرده‌گی و از تیمارستانی یاد کند

نوری که از لب می‌چکد

اگر حیوانات از مرگِ خود خبر ندارند
 پس چرا از وحشی‌تر از خودشان می‌وحشتند و پا به فرار می‌گذارند؟
 چرا قرار با بی‌قرارترین و عاشق‌ترین آدم‌های عالم می‌گذارند؟
 وقتی از چشمی قطره‌های شعر فرو می‌غلتد
 لب به چه چیزی می‌اندیشد و می‌خندد؟ چرا تحمل به درازا که کشید
 صاحبِ تحمل می‌میرد و می‌گندد؟ تو تنها یک خیال بودی
 خیالی که بال بر رازِ آبی‌ی کرانه‌های آسمان می‌کشید
 به دنبالِ حقیقتی هر چیزی را بو می‌کشید
 به جست‌وجوی ستاره‌ای و عشقی به هر سویی سرمه‌کشید
 تو مرا و عقاب‌ام را عاقبت نیافتنی تو عدالتی و نوری را نیافتنی
 تو از تمامِ بام‌ها افتادی اما در نام‌ها اتفاق نیفتادی
 حالا تو ای سروِ گرسنه ای سروِ سال‌خورد بنگر که چه‌گونه گربه‌ای
 گوشت و ماه و ستاره هر سه را به دو ثانیه تُرد و تردستانه
 یک تنه با خود بُردا بپرس که چرا آن خبر فقط درِ خانه‌ی آدمی را کوفته
 و رنجِ برنج را تنها با بشقاب او در میان نهاده است؟
 چنگانِ گرگ و قاشقی‌پلنگ را چرا و چه کسی معاشرِ راهِ شیری کرده است؟

من گربه‌ای هستم که گوشت اش سگان گیتی را سیر نمی‌کند
 گربه‌ای که به جرم عصیان ستگ سار می‌شود
 و جهان را مسخره و قابل خنده می‌یابد گربه‌ای که می‌داند
 اتفاق تا می‌آید که بیفتاد نیفتادن جلوی او ظاهر می‌شود
 و می‌گوید دست نگاه دار! که دارها ساخته‌ی پای آدمی هستند نه حیوان
 و حقیقی‌ترین نور آن است که از لب می‌چکد نه از چراغ
 زیرا مهندسی این جهان را آفریده‌گار
 به ناچار توسط کلمات به سرحد کمال رسانده است

من دهانِ خدا هستم

بنال ای سروِ سُبیر از سفر ای سروِ سالْ خورد
 که دنیا و هر چه در او را آبِ پُرد و خبری از گذشته‌گان و درگذشته‌گان را
 هیچ پیک و نامه‌ای بازنياورد
 هیچ کس تغفت که لب‌هایِ من چرا اعتصاب کردند؟
 و آلامِ رهایی را در کجا می‌یابند؟
 هیچ کس نفهمید این منقلی که دست و دلِ انسان را
 که طاقت و اتاق را روشنی و گرما می‌بخشد
 خاکسترِ جنازه‌ی عزیزی را در خویش دارد
 مورچه‌ای مهربان که تو را تندتنند ماج می‌کند و ذره‌ذره خرد را جمع
 و آنگوش می‌کشاید به روی نیتِ نیکِ شمع شرف‌ترین شاعرِ جهان است
 و دانا که با بارشِ تمایلاتِ ابرها
 کشتزاران رنگِ شخصیتِ آنان را به خود می‌گیرند
 و گل‌ها به گناه و صواب با چشم‌های دیگری می‌نگرند
 سرایِ بهترین سرودها می‌توانست بود این سرو
 دعوت‌گننده‌ی اعتصاب‌ها به بیضه‌گذاری از منقل‌ها قرار و مهربانی برداری
 اما حالا افسوس که صدای خاکستری رنگِ گیسوان

در زمان پیری هم به حقیقت هستی پی نمی برد
 نمی داند که امواج دریا همه گی یا در یک گناه شریک اند
 یا چنان باریک که نامه ناخوانا و نامه رسان در تاریکی گم می شود
 و کسی نمی داند که من دهان خدا هستم و ابرها هزاران دست من اند
 کارنده‌ی هم بسته گی های روشن در مزارع و براندازنه‌ی خواری و زاری
 آه ای آلام تبعیدی ای العام فراری ماقی که در به در به دنبال مورچه‌ای
 و تقدی بر خردی من زند و خانه‌ها را از هجوم فاجعه نجات من دهد
 آغوش اش طعم تن تصمیم تن شوریده‌ی شاعر را من دهد

سیمرغ در آشیانه‌ی شهرزاد

سه کتاب در خیابان راه می‌رفتند که ناگاه از خرابه‌های یکی‌شان
 دو لغتِ خمار بیرون پرید پریان را پراکنده اما در محاصره‌ی هاران دید
 از میوه‌ها پرسید: «طعمِ کدام شاعر برای شما شیرین‌تر است
 عطرِ کدام شبشه دل نازک‌تر لذا در پیشِ ایزد عزیزتر؟»
 من به یاد آوردم آن دردخانه‌ای را
 که دردانه‌های اشن دچار چاهی افسردگ بودند
 جاهلان و وحشیان ده را از شهرهای اشن می‌ربودند دهی که دهه و صد صد
 صدف‌ها را سرشار از شیرینی قصه‌های هزار و یک شب می‌گرد
 و شکار شاهین را سری بریده که نتیجه‌ی جهان سرمایه‌داری
 نتیجه‌ی خنده‌ی جنده‌ای به نام خدیجه که شوهرش یک خنجر بود
 سه گل افسرده در خیابان راه می‌رفتند که ناگاه شورتی راه را بر آنان بست
 لذتِ آنان را شکست و پرسید:
 «کجاست خمارخانه‌ای که در آن قمار بازان قمه در قلبِ قمر و قناری فرو
 و انارها در مقابلِ سند و سند و سنان و پست‌فطرتان سجود می‌کنند؟»
 خرابه‌های خمار خیابان‌های هشیار را پس می‌زنند و مردمان مارفطرت
 پاکی‌ی پیک و پیام و پریان را و ریایی کهن‌سال و زاده‌ی زال

هم‌چنان سر بیست و نه ماهی و یک سیمرغ را من بُرد
 تا من و تو دو لغتِ لاغر اما پُربار و عاشق
 دو لغتِ پاک پیمان و پیکارمند باشیم
 در شیشه‌ای نازک‌جان و صاحبِ وجود جهان
 که دستِ مست و مغرور ایزد گرامی من داردمان
 و دردمندترین ڈردانه‌های دریا در گوش من خوادمان
 که تمامِ شاعرانِ این صدّستانِ دوستانِ شورت‌های شیفتہ
 برادرانِ برابر طلبِ طبیعت
 طبیبانِ افسرده‌گی بُرگ‌های گیاهِ بن آه و ناله‌ی آشیانه‌ی شیرین سیمرغ
 شهرزادند!

خدا از هراسِ تنهایی جهان را خلق کرد

شعر هم زنده‌گی را به من بخشید هم زنده‌گی‌ی من از او خشکید
 و زدونِ ظلمت از پنهانی هستی اگر چه یک توهم بود
 اما دو مشعل ترجیح می‌دادند که دست به دست و نسل به نسل بگردند
 تا زیبایی و لذت و عزت‌های زمینی همان‌طور بزرگ بمانند و
 در زیر پایِ مور و موریانه‌ها خاموش نگردند
 آری خدا از هراسِ تنهایی جهان را خلق کرد
 از هراسِ بی‌پناهی و در آه و ناله‌ی خویش مردن
 و نبودنِ دستی در لحظه‌ی پایانی برایِ چشم او را بستن
 و به دیگران خبر دادن که: «مانندِ دم و بازدم که همیشه با هم اند
 ظلمت و ضیا ذلیلی و زلایی بدون یک دیگر دچار غم اند
 و بیل بیل ابرها را برداشتند لازمه‌ی لشکر لشکر لاوه‌ها را در باغ کاشتن است»
 این طفیلی این درد این بر خاک ساینده‌ی پشتِ هر چه هم نبرد
 با یک دست مشعل را به ظلمت مشعل را به شهیدان می‌دهد و
 با دستِ دیگر آن را از آنان بازمی‌گیرد
 در یک لحظه هزار مور شریف و صد آدم مبارز از سرشتِ ناپاک اش اش می‌میرد
 پنجاه پیراهن پاک نژاد و جوان از پیمان‌شکنی‌های اش می‌پیرد

ولی خودش نسل به نسل و ساعت به ساعت پیوسته زاده و قامت برافراشته
پرچم به دست من گیرد ما را از اوچ آسمان فروکشید ای مورچه گان!
رسوا کنید ما را با بیل های ابر بردار تان و نشان دهید به خلق
بی خورشیدی آشیانه های مان را بی پناهی پرنده گان مان را
و هراس مان را از نبودن خدا و قضاوتی
از خوابیدن آغوش به آغوش خائن و خدمت کار در این خاک آخرین
در این خاک خواب آفرین حالا من هم ریسمان و
هم بر ریسمان خشک و خیس ام از لب های ام برای جهان
خبرها را جامه جامه می ریزم و تو عربانی مانند درخشندگی یک شعر ناب
شعری که به ایراد منتقدین اش جوابی نمی دهد
اما لاشی خدا را به منقار گرفته و نسل به نسل
لزوم وجود او را به پریزها وصل می کند

توفانی بستری در تیمارستانی

تو که زن‌ها را تحقیر می‌کنی و می‌گویند که آنان سیم‌اند
 پس چرا خودت که نر بودی چمن و چراغی را نربودی
 و آن را به شهری و این را به اتاقی ارمغان نه؟
 چرا به توفانی قرص خوابی ندادی تا ساعتی از درد رهایی یابد و بخوابد
 و غم‌های عالم را فراموش کند؟ مرگِ مخصوصانه‌ی آن مریم
 خنجری بود در خونِ من و رویشِ آن بوته پویشِ جنونِ من
 و در هر جمله‌جایی که در آن جا تلاقی می‌گردند با هم نورِ چشم‌هایی
 نوید دل‌هایی هستند حسن‌هایی که اوچ پروازِ لطیفِ درستی و دوستی‌شان را
 نه عقل و نه عقاب هیچ یک به تمامی درک نمی‌کنند و فارغ از سیمِ دوچرخه
 مقصد نه زنی را می‌شناسد و نه مردی را نه مردمی را
 مقصد شاید ختم شود به تیمارستانی که در آن حالا بستری است توفانی
 تو آن که هیچ ماشه‌ای را نچکاندی
 بلکه عمرِ عزیزت را قطره‌قطره در شیشه‌ای چکاندی
 به فراهم آوری دارویی برای چمنی که هر سبزه‌اش
 هزار چراغ را در آستین دارد و از آسمان‌اش ادراک‌هایی بی‌چتر می‌بارد
 ای ادراک بی‌چتر ای مادرِ غم‌های عالم از یاد بردن را از یاد نبر!

فراموشی را فراموش نکن! خوب بخواب و بدان که دوران و سایه‌ساران
 که مریم و بوته‌اش در ته خلا قدرِ آفتابِ مهربانِ تو را آن‌گاه دانستند
 که من توانستن که من دوستان ام را از دست دادم
 یا به عبارتی: من از توانستن من از دوستان و راستان دور شدم
 و خنجری را از پشتِ حشری تیراژ زیادِ حقارتِ تیمارستان
 که مسئول‌اش حشره‌ای کتاب‌خوان بیرون کشیدم

فراموشی لباس می‌شوید

حشراتِ حشری همیشه هوايِ مکیدنِ کير و کسِ يك‌ديگر را دارند
 گويها سر به سرِ سراهایِ ساخته شده در مکه و مدینه می‌گذارند
 و نمى‌دانند که دينِ مادرِ بلاها و بنیانِ گذارِ داعِ دلِ لاله
 و مسببِ بی‌خوابی‌ها و بی‌لاایی‌هایِ بشر است
 متمایل به شر است آیا ذاتِ شما بیشتر
 یا دامنه اش تر است آن که در شترنج شاه را من کند کیش تر؟
 میوه چه‌گونه درختِ خودش را فراموش می‌تواند گرد؟
 باران چه‌گونه آسمانِ خودش را؟ سنگ چه‌گونه کوهستان اش را؟
 و من چه‌گونه آن همه مکیدنِ معدن‌ها و از بدن‌ها
 جواهراتِ مختلف را درآوردن؟
 خوش‌بختیِ اشیا برای آن است که از خود یا از کسی نمى‌پرسند چیستی‌ی
 وجودشان را

کیستی‌ی خانه‌خدای‌شان را و همان‌طور نیستی را از هوا می‌نوشند
 لباسی طبیعی از آفتاب را به تن می‌پوشند و هر وقت که پا داد
 با دستِ این و آن می‌خوابند آیا پاداش و پادافره‌ی پادشاهان را در شترنج
 مگر سربازانِ ساده و رنجور نباید تعیین کنند؟

مگر نباید فراموشی گهگاه لباس در جویی بشوید
 تا دانش‌جویان خوب بخوابند و به بهترین نحوی بمیرند؟
 ای خاک بر سرت شپشِ عمامه‌به‌سر ای جماع کننده با نمازِ جماعت
 ای محركِ حشراتِ حشری آخر تو چرا خودت نمی‌دانی که ذاتِ شری
 و شریکِ سیلی زدن به رخِ درونِ شترنج
 ربانده‌ی میوه از آغوشِ مادرش درخت به دار کشنه‌ی باران و سنگ؟
 آخر مادران مگر دین‌شان دوسته داشتنِ فرزند نیست؟
 و من آیین‌ام اشک‌های تک‌تک اشیا را گرد آوردن
 آن‌ها را بوبیدن و بوسیدن و نپرسیدن که آنان از آن کیستند؟
 چکیدن‌های شان در پی‌ی چیستند؟ ای مجرمه‌های بی‌شترنج
 ای زنگ‌تان به اضافه‌ی کپک مساوی با ننگ و نیرنگ
 عرصه‌ه تنگ است بر جنگ و جفنه‌های تان و ارغونون و چنگ‌های تان شکسته
 پایِ مرغ‌های تان بسته نه
 شما ره به شماره‌ی تلفنِ شهیدانِ بی‌شمار شهرِ شیرینِ عشق
 و شهاب‌های شوریده و والای کهکشان‌های لایتناهی
 آن بنیان‌گزارانِ معنا و محبت و زیبایی نخواهید برد
 شما در مشایعتِ مشاهیرِ غم‌گسار تان یعنی مگسنهای شوربخت خواهید مُرد

تحمل‌های گل‌نداده

زنِ منِ منِ زنِ تنِ آتش‌گرفته‌ی خرمن
 خر منِ ام اگر که اسبِ آسمانی بِرآمده از خویش و بِر اوجِ افقِ بال‌گشوده را
 نشناخته باشم

اگر ندانسته باشم که تحملی تجملی تجلی‌ی خدا و حقیقتی را در پی ندارد
 و اشکی آغوش باز من‌کند و به تو درود به تو بدرود من‌گوید
 آقایِ مرگ! لطفن برایِ ما حقِ زیبایی‌ی دانستن را قایل شوید
 بفرمایید بگویید که چرا شما هستید این همه پُرنیرنگ؟
 چرا من گیرید از ما به زورِ توب و تفنج فرهنگ را دوستان و عزیزان را؟
 آخر مگر جنسیتِ انکارِ مالکیتِ خصوصی نیست؟ و زمین
 هم برایِ شخم و هم تخم کاشتن؟
 آخر چه گونه اسب‌ها گردونه‌ی آسمان را جاودانه و بی‌سؤال به دنبالِ خویش
 می‌کشد

و اشکی بر مزارِ تحمل‌های گل‌نداده نمی‌ریزند؟
 دستِ برگِ ریخته‌ی دانستن‌های زیبا را نمی‌گیرند
 و او را از خاک برنمی‌خیزند؟ هوايِ آزاد
 سلامتی‌ی آزاده‌گانِ آب را در پی دارد خاک اما در خانه که من‌ماند

خدا دق می‌کند و لاغر قرب و غرورش را از دست می‌دهد
 کسی برای ماه یک پای چوبی می‌آورد زمین من زن من است
 مرگ آقا و خانمی نمی‌شناسد و اشک‌ها را به یکسان در آغوش می‌گیرد
 ای خردی که نخست کتاب‌ها را در خرم‌آتش می‌سوزانی سپس انسان‌ها را
 نخست دشمنان را از خویش می‌رانی سپس دوستان و همراهان را
 بدان که حقیقت در هیچ آتشی نمی‌سوزد و بی‌شک مرگ مرد است
 یعنی که نامرد است

ابری در چکمه‌های نظامی

از صدای ادراک ناشدنی‌ی آبِ حواسِ او می‌پرید به بام‌هایِ ناب
 به بام‌هایی که نشسته بودند بر آنان هم بوم‌هایِ غم‌گین هم قناری‌هایِ شاد
 هر جا که می‌روی خورشید با تو است آبی‌هایِ آسمان با تو مست
 از تو مست اما ارتشی‌هایِ بی‌چاره هنوز ابرشان
 دچار گاز‌هایِ بیر و ضربه‌هایِ باتوم است شاشی نکران در آینه که می‌نگرد
 "نه‌گفتن‌های اش" زرد و تَرَک بر می‌دارد
 خودش را هم پا و هم پیمانِ آب‌هایِ زلال می‌پندارد
 و فراموش می‌کند که خاموشیِ دانایان
 از صدای ادراک ناشدنی‌ی آبِ می‌آید
 من با سنجِ قبری در دست ام زاده شده‌ام
 من همه‌ی عمر سنجِ قیر خودم را در آغوش گرفته‌ام
 و تا بر بامی به میهمانی‌ی یک قناری رفت‌هایم
 فوری دو بومِ عربده‌کش چاقو در آبی‌ی آسمان فروکرده‌اند اما نه
 شادی‌ی خورشید همیشه نیرومندتر از شاشِ باتوم بوده است
 شادی‌ی با تو بودن تَرَک بر رشکِ آینه‌ها انداخته است ای رفیقِ درگذشته
 ای برنامه‌های روزانه‌ات منظم و خون‌ات منزه

از بزه‌ی انسان بگذر که برای اش خدا شدن
 غیرممکن مانند از چوبی آهنی را درآوردن است
 بپر را بردن و در آینه‌ی دست دوستان گذاشتن است
 و به شاش نام کوثر را بخشیدن
 من آن حواسی هستم که هر چه پرهاي پرنده‌اش را بگنند
 باز آن پرنده به کمکِ داس هم که شده پروازش را از سر من گیرد
 و به آب صدای چنان پیچیده‌نویس من دهد
 که ارتضیان گرمای گفت و گوی آتش را بازمی‌نهند و دست در دست نهند
 به دنبالِ پستی‌های زنده‌گی من روند به دنبالِ نادانی‌های مست

تو از انتهايِ دنيا مى آمدی

تو از انتهايِ دنيا مى آمدی هنگامى كه شكلِ مکعب را داشت انتشار
 و اتفاق طاقت اش را و تمكزِ حواس اش را از دست داده بود
 و سخت دل تنگِ زمان هاي گذشت و چرانى روشن در آن ها بود
 در آينه كه مى نگرد يك نگاراني بزرگ
 بزدلان و سيب زمیني هاي بيرگ را مى بیند و ترسى رنگارنگ را
 رانده هاي درخت ها و خود به جاي شان نشينا
 هر كلمه آبستنِ كلمه هاي ديجر است هر تن از تن ديجر حيات یافته
 و حيا بيگانه با حيواناتِ وحشى
 و من چرانى در جست و جوي سيب زمیني اى مکعب شكل اي رخش
 چران پايى رُستمات كجا رفته است؟ يالات با كه خفته است؟
 كه اين بال از انتهايِ دنيا آمده پرواز را فراموش کرده
 گردهاي اش لگدمالِ گله گئي گله ها مى شود
 اما چرا نمى شود كه تو تلفنى و اينترنتى برای خودت تهييه کنى اي رفيق از
 خير همه چيز گذشت
 اي در گذشته اما با اين حال از آينده آمدند
 تا گه گدارى صبح ها پس از صرفِ صبحانه

یا شب‌ها که درمی‌آیند اندیشه و ستاره
 با هم صحبتی درباره‌ی سرانجام زنده‌گی بپنهان داشته باشیم
 درباره‌ی دریایی که بدی و خوبی‌های اش هم وزن و با هم برابرند
 یعنی که نهنگ‌های اش صرف نظر از ملیت همه با هم برادرند
 ابتدای دنیا همان انتهاهای دنیاست
 و ته‌دل آدمی یک نگرانی‌ی بزرگ لانه کرد
 که چرا رستم‌های زمانه انتحار می‌کنند و چرا غم‌دستی با حیواناتی
 به دندان گیرنده‌ی حیا رونده از اتفاقی به اتفاقی
 مفروق از دریایی به دریا

تعريفی تازه از شهیدان

جنابِ آقای خاموشی! جنایت است فراموشی زندگی زنبقی بی‌ریشه و هنرها همه بالاتنه‌ی درختی که بیخی ندارند(نه در زمین و نه در آسمان‌ها) و درست روبه‌روی گورستان

حرامیان بازاری برای سود خودشان و زبان دیگران غرور سنگ قبور را به حراج گذاشته غم را چون ستونی استوار ایستانده سراینده که: «اگر شعری می‌خواهد شکفته و شادمان باشد باید هرگز در حال نوشتن هیچ چیزی نباشد»

من اگر بر زندگی خودم بگذارم نقطه‌ی پایانی برای دیگران آیا می‌شود آین و نانی؟ نه تو دیگر آن نیستی که به من وعده‌ی دوستی و خورشید را می‌دادی و خودم را به من نشان و گویان که: «شنیدن‌ها را همه رُفتَن می‌باید و تعريفی تازه از شهیدان به دست می‌شاید و بیخ‌های محال و بی‌ریا را کشف و نشاندن در خاک»

جنابِ آقای فراموشی! جنایت است خاموشی هنگامی که چراغ‌های عاشق چمن را تعقیب و یاران را تیرباران می‌کنند آب‌روی دیگران را وارونه و حراج

و شعر را تعذیب که اگر نگذارد بر خودش نقطه‌ی پایانی
 دایره‌ها دیوانه می‌شوند و خویشاوندان دفه سوگوار
 آری ای عزیز ای بزرگوار

ای به جست‌وجوی بیخ خودت هفتاد آسمان را زیر پا گذاشته
 ای از حرامیان محرم رازهای زرد بازار روی بر تافته
 اگر کسی تصلافی یا با نیت قبلی آمد و شاشید روی قبر من
 من از قبر دست درمی‌آورم و می‌گیرم خایه‌اش را

فسار می‌دهم هم مایه و هم سرمایه‌اش را و به او نشان که غم
 سنگی است ایستاده که نه سر نشستن نه سر رفتن از اینجا را دارد
 به کجا رود یک شهید؟ وقتی که می‌روندها از خودشان می‌گریزند
 و آنان که به دنیا می‌آیند

چند خیابان آن سوی تر می‌ایستند در گوشه‌ی بعثت خودشان
 هیچ از تن شان باقی نمانده غیر از تنها یکی گوششان

زبانی آبی

هم دردانی را داشتن نداشتند ها را تحمل پذیر می کند
 تن ها را مشغولِ عشق باختن تُوها را واقعه به پیوسته‌گی و قایع
 و مرا بُونیاز از به کار بردنِ کلمات (به گاهِ حضورِ محبو بام در حریمِ زنده‌گی
 به گاهِ پیکار با برده‌گی و سرسپرده‌گی)
 "خمینی" چنست که گله‌پاچه‌اش چه باشد؟
 مورچه کیست که عمامه‌اش که باشد؟ و مگر ۳۰ روز یک ماه
 نباید با خودشان ۱۰ کیلو انتظار و ۲۰ کیلو صبر به اینجا بیاورند هنگام زادن؟
 هنگامِ چشم گشادن و خود را در خلئی بی خدا و بی همدرد دیدن؟ نه
 مشروب نمی‌تواند به هنگامِ نوشیدنِ خودش شعری بسراید
 او به هنگامِ نوشیدنِ خودش به خوابی که خواهرِ مرگ است می‌پیوندد
 و نمی‌بیند واژه‌ای را که به جایِ تو بر صندلی نشسته و نمی‌داند که بودنِ تو
 بالاتر از ستاره‌ی هر چیز و پُرکننده‌ی خلا تمامِ پرسش‌های بشری است
 دور از چرک و چاپیدن و چاپلوسی
 من من خواستم با دل‌هایِ سوخته از آبِ داغ همدردی کنم و بر آن‌ها نهم
 مرهمی
 اما امامی به حمامی آمد با دامی برایِ تباہ کردنِ روزگارِ بادامی

به خیال اش که بخار هم پسته‌ای است
 و هر بطری‌ی تنگ‌حواله‌ای را تهی است کجایی تو ای مِپرست؟
 ای که پرسش‌های ات از دام صدها تصور بی‌پایه نَرَست
 ای که ترازو کم می‌آورند انتظارهای سال و ماهات
 و وصال لباس نمی‌پوشد و نمی‌آید به دیدارت مشروب خواری‌ی مورچه
 خوابی در پی دارد به اندازه‌ی خردلی
 و در بار سنگین دل تو را در نمی‌یابد نه هیچ اسبی و نه هیچ خردلی
 و خدا در عمامه‌ی خمینی آن قدر چرکین شده است
 که به جای صابون اسید لازم است یک دو سه خرمتنی
 منی و تویی را ببایید کنار بگذاریم
 و هم دردی و پیوسته‌گئی و قایع را بسیار ارج
 و بدانیم که شکسته‌نفسی‌پسته از عشق شدیدش به بادام است
 از رشد اندیشه‌ی محیوب است اگر که این حبه بالاتر از حُب و بغض‌ها
 بالاتر از خوبی‌ها و بدی‌ها پرواز
 و هر روش را با سخن گفتن به زبانی آبی آغاز می‌کند

دنیا را برای من دوست بدار!

احساسی زرد به پر و پای درختی می‌پیچد نجاری میخی را می‌چوبد
 و بخاری به پرندهای مایع نام پاییز را از مغان می‌دارد
 خوش‌بخت کسی است که به هنگام زادن از شکم مادرش می‌خندد
 تمام راه‌ها را به روی هجوم جعل و غم می‌بندد
 و دم و بازدم‌اش هر دو بوی بغار می‌دهند مگر مدفوع است ای ابله
 که به دفاع از آبروی خودت چنین سریع و پرت‌حواس و دست‌پاچه
 سن‌ات را با عجله در گوش‌های چال می‌کنی
 و به روی اش پی‌درپی خاک می‌ریزی؟ مگر نمی‌دانی که با آتش
 آتش را نمی‌توان خاموش کرد و بلا تکلیفی از ستاره نمره‌ی صفر می‌گیرد؟
 پیچکی می‌آید و بر در و دیوار خانه‌ای می‌پیچد پیچکی به رنگ دیوانه‌گی
 صدای اش بوی عشق دهنده بی‌خوابی‌اش از دنده‌ای به دنده‌ای غلتنده
 و چوب‌اش نیمی به گهواره و نیمی به تابوت راه بَرَنده
 بعد از مرگِ من ای یار دنیا را برای من دوست بدار!
 با چشم‌های ات برای من ببین! با گوش‌های ات برای من بشنو!
 با لبان ات برای من سخن بگوی! و بدان که من آن پرنده‌ی پاییزی بودم
 که به ستاره‌گان روشن نکننده‌ی راه راه گم کرد گان

نمره‌ی غلیظ شب را دادم و دانستم که عمر آدمی هر چه قدر هم که زیاد باشد
باز از یاد تقویم‌ها می‌رود و هیچ صفری چه جا هل و چه دانا
به شکم مادرش هرگز رجعت نخواهد کرد

مرگ را مرگاندن

هر جا که نور باشد سایه هم هست هر جا که دور نزدیک هم
 هر جا که هشیار مست هر جا که نیکی بدی هم من یک کاغذ و قلم را دارم
 این ها هم تو من خواهی از من بگیری و دوباره بکشی بر دارم
 پس با این حال من دیگر کدام سومی و آن را از کجا بردارم؟
 از اندوه شدید سختی دست فروشی آن دختر که ۵ ساله در خیابان
 "یکاترینای شهر اُدسا"^۴
 پای این شعر من لنگ و خود خواننده این شعر گریان است
 معمولن یک آقای معمولی
 معمولی را انتخاب من کند حاوی نور و نزدیکی مقصد
 معمولی که یکی بدهد و بگیرد صد
 و بیماری کاغد را تبدیل به تبِ اسکناس کند هر جا که سایه باشد نور
 برای اش فرقی نمی کند هشیاری و مستی نیکی و بدی
 او به راه رهایی کودکان خردسال از کار من رود
 او برای درآوردن از دل دو سبب یک انار من دود
 و من تا مرگ را نمرگانم خودم نمی مرگم

^۴- شهری در جنوب اوکراین

هم به این جهت کاغذ و قلم را به دستِ خواننده می‌دهم
 تا این شعر را تکمیل کند
 و خطاب به بافنده‌گانِ طناب و خفه‌کننده‌گانِ تنفس بنویسد:
 «ای اسلام‌تان بسوزد این پیراهن برای‌تان "الف" و "لام" بدوزد
 و برای لذتِ "میم" کسی بباید و آلام‌تان را بپوزد»
 ناکسان به انهدامِ اندامِ اثار کمر می‌بندند
 خون‌اش را بر خاک می‌ریزند و دست در دستِ دام می‌خندند
 و سکسکه‌ی سکه‌شان دهان که باز می‌کند
 نیکی و بدی هر دو را یک‌جا می‌بلعد از نجاتِ جهان سخن
 اما در اصل جهل‌شان دستانِ خدا را از پشت می‌بندد

کفشهای برای پاره کردن حقیقت‌اند

از بودن است تمامِ نبودن‌هایِ غم‌گین
 از بیداری خورشید است آواز خوانی‌ی گل شبه‌بو و بی وجودِ تو من خاری
 آواره در ویرانه دیاری که رهن به جانبِ زیبایی نمی‌برد
 کفشهای پایِ حقیقتی نمی‌گند
 یک آدم در خشان می‌خواهد فقط با دو در خشان آدمی بعشقَد
 حیوانی عاقل فقط در ایوانی عاقل نخست بخسید
 سپس با پس و پشتِ پتویی پُراسرار در پستویی بعقالد
 و نور و نوروز بی وجودِ یک دیگر تاریکی را به دورِ کمرِ باریکی می‌پیچند
 من از بودنی به بودنی می‌روم از بدنی به بدنی دیگر می‌دوم
 و کفشهای برای پاره کردن حقیقت‌اند پتوها برای پوشاندنِ روی اسرار
 گرم است گرم است و کلافه کننده نرسیدن به مقصدی
 و عشق و عقل بی هم درهمی از رواج افتاده ای آدم پُربار اما افتاده
 بگو که این حوله‌ی گریان خودش را با نوازشِ دستانِ عزیزِ کدام خورشید
 خشک گند؟

بگو که کی به سر خواهد آمد سایه‌ی سردِ حزنِ تنها ی
 و بی خدایی این سیاره‌ی به خود وانهاد؟

از بودن است طوع و غروبِ کُلِ شبِ بو و فقدانِ شادی است تفکر
و کفر و دین دو رویِ سکه‌ای
که فقط در جیبِ رشدیافتہ ترین عاشقانِ جهان یافت می‌شود

